

Jēkabpils novada Valdemāra Ancīša Aknīstes bibliotēkas

2023.gada darba pārskats

Aknīste

2023

Saturs

Pārskata perioda kopsavilkums	3
1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	6
2. Finansiālais nodrošinājums	7
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	7
4. Personāls.....	8
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	9
6. Krājums	12
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	15
8. Novadpētniecība.....	18
9. Projekti	25
10. Publicitāte	26
11. Sadarbības tīkla raksturojums.....	27

Pārskata perioda kopsavilkums

2023.gads var tikt uzskatīts par veiksmīgu Bibliotēkas darbībā un attīstībā, jo, apkopojot un analizējot informāciju par norisēm šī gada laikā, var secināt, ka lielākajā daļā apskatīto kritēriju vērojams pieaugums – pieaudzis kopējais lasītāju skaits, apmeklējumu un izsniegumu skaits, organizēto pasākumu un izstāžu skaits un daudzveidība. Šajā gada pārskatā apkopoti galvenie secinājumi, kā arī izvirzīti uzdevumi turpmākai attīstībai vairākās ar Bibliotēkas darbu saistītās jomās. 2023.gadā veiksmīgi īstenotas izvirzītās prioritātes:

- nodrošināta kvalitatīva bibliotēkas lietotāju apkalpošana;
- realizēta daļība lasīšanas veicināšanas projektos;
- uzlabota bibliotēkas publicitāte;
- papildināts novadpētniecības krājums ar jauniem materiāliem.

Bibliotēku nozares stratēģijā (2023 – 2027) definēto virzienu un uzdevumu sasaiste ar bibliotēkas darbu

6.rīcības virziens – Kvalitatīvu un mūsdienīgu pakalpojumu attīstība

1. Nodrošināt iekļaujošu un pieejamu bibliotēku vidi gan fiziski, gan digitāli.

Tā kā bibliotēka atrodas 2.stāvā, piekļūšana ir apgrūtināta vecāka gadagājuma cilvēkiem un cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Šis jautājums tiek risināts, mērķtiecīgi apzinot cilvēkus, kuriem ir šādas grūtības, un šajā gadā regulāri tika piegādātas grāmatas 5 lasītājiem, kuriem pašiem nav iespējas apmeklēt bibliotēku.

2023.gada jūlijā tika veikts kosmētiskais remonts bibliotēkas priekšstelpā – nomainīts grīdas segums, nokrāsotas sienas, uzstādīti iekaramie griesti un apgaismojums. Infrastruktūras uzlabošanas jautājumos liels atbalsts tiek saņemts no Aknīstes pilsētas pārvaldes – gan finansiālu, gan praktisku ikdienas jautājumu risināšanā

2. Turpināt attīstīt esošos un piedāvāt jaunus informācijas pakalpojumus

- Organizēti pasākumi un aktivitātes atbilstoši vecumposmiem un apmeklētāju interesēm.
- Notikuši vairāki veiksmīgi lasītprasmes veicināšanas pasākumi - valstī rīkoti un lokālie. Saņemtas 2 pateicības - par piedalīšanos Drošāka interneta dienā un Ziemeļvalstu literatūras nedēļā. Pārskata periodā Bibliotēka piedalījies lasītprasmes veicināšanas projektā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” un “Vērtīgo grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”.
- Izveidots un nodots bibliotekāro stundu un informatīvo nodarbību piedāvājums Aknīstes vidusskolai.
- Regulāri tiek veidots daudzpusīgs un kvalitatīvs krājums, katru mēnesi iegādātas jaunas grāmatas – daiļliteratūra, nozaru literatūra, bērnu literatūra, literatūra Novadpētniecības nodaļas krājumam. Jaunieguvumi tiek popularizēti plaukta izstādē un sociālajos tīklos. Lasītājiem tiek piedāvāts daudzveidīgs periodikas izdevumu klāsts. 2023.gadā abonēti 25 periodikas izdevumi pieaugušajiem, tai skaitā “Ir” abonements, kas noformēts kā ziedojums, un 5 izdevumi bērniem. Ņemot vērā lasītāju pieprasījumu, ik gadu piedāvājums tiek mainīts.
- Katru mēnesi tiek rīkotas gleznu, fotogrāfiju un citu radošo darbu izstādes, iepazīstinot apmeklētājus ar sava novada un citu novadu talantīgo cilvēku veikumu. 2023.gadā notika trīs jauno mākslinieku darbu izstādes, sadarbojoties ar Mākslas skolu un Bērnu un Jauniešu centru.

- bezmaksas un maksas pakalpojumu piedāvājums. No piedāvātajiem maksas pakalpojumiem vispieprasītākais ir gida pakalpojums ekskursijām pa Aknīsti. Tas 2023.gadā izmantots 13 reizes, veidojot lielāko daļu no bibliotēkas ieņēmumiem par maksas pakalpojumiem.
- Bibliotēka veiksmīgi sadarbojas ar vietējo kopienu un iestādēm. 2023.gada nogalē atjaunota sadarbība ar Lietuvas Republikas Rokišķu Tautas mākslas centru, noslēgta vienošanās par lietuviešu mākslinieku izstāžu organizēšanu 2024.gadā.

3. Paplašināt bibliotēku pakalpojumus tiešsaistē

Pārskata periodā tiešsaistes pakalpojumi saistīti ar apmeklētājiem pieejamo pakalpojumu popularizēšanu – tiešsaistes kataloga, datubāzu, e-grāmatu lasīšana vietnē 3td un bibliotēkas publicitāti – regulāri tiek ievietota informācija sociālajos tīklos, Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas tīmekļa vietnē.

Nākamajā pārskata periodā tiek apsvērta iespēja nodrošināt pasākumu tiešraides kādā no sociālajiem tīkliem, dodot iespēju attālināti pievienoties bibliotēkas pakalpojumu lietotājiem, kuriem nav iespējas pasākumu apmeklēt klātienē.

4. Īstenot bibliotēku izglītojošās darbības virzienu (mācības par digitālajiem resursiem un informācijpratības un medijpratības jautājumiem)

Regulāri tiek aktualizēta iespēja izmantot abonētās datubāzes, lai nodrošinātu piekļuvi uzticamai informācijai, tomēr šajā ziņā apmeklētāju atsaucība nav liela. Novadīta nodarbība par medijpratības jautājumiem 9.klases skolēniem. Novadītas 8 digitālās pratības stundas pirmsskolas audzēkņiem. Novadītas 2 nodarbības 12.klases izglītojamajiem par tiešsaistes kataloga izmantošanu, literatūras atlasī, atsauču un izmantotās literatūras saraksta noformēšanu pētījuma jeb projekta darba izstrādē. Bibliotēkas vadītāja piedalās LNB rīkotajā medijpratības programmā “Medijpratības meistrs” (2023.gada oktobris – 2024.gada maijs), kura ietvaros, kā apliecinājums par kursa apguvi, 2024.gadā bibliotēkā tiks rīkotas medijpratības nodarbības dažādām mērķauditorijām.

5. Veicināt bibliotēku krājuma un kolekciju, t.sk. digitālo, atpazīstamību un pieejamību sabiedrībai

Lai popularizētu bibliotēkas krājumu, tiek veidotas plaukta izstādes (grāmatu izlases), atzīmējot autoru jubilejas, svētku dienas, tematiskās dienas. Ik mēnesi notiek literatūras jaunieguvumu izstāde. Novadpētniecības nodaļā katru mēnesi tiek veidota novadpētniecības krājuma jaunieguvumu izstāde un tematiskā ekspresizstāde. Krājums tiek popularizēts arī bibliotēkas pasākumos.

Šī gada laikā uzlabota bibliotēkas darba publicitāte sociālajā tīklā Facebook, mērķtiecīgi piesaistīti jauni sekotāji, 2023.gada nogalē sekotāju skaits sasniedzis 500. Augustā tika izveidots bibliotēkas konts sociālajā tīklā Instagram, lai sasniegtu to auditoriju, kurai Facebook vietne nav aktuāla. 2023.gada nogalē Instagram vietnei bija 63 sekotāji, ievietoti 31 ieraksti. Ievietotas 8 publikācijas par plānotajiem pasākumiem Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas tīmekļa vietnē.

Ieguldīts apjomīgs darbs Aknīstes bibliotēkas tīmekļa vietnes izstrādē, īpašu uzmanību veltot Novadpētniecības sadaļai. Tā kā 2022.gadā bibliotēkai tika pievienots Aknīstes muzejs, novadpētniecības materiālu krājums ir apjomīgs, un personīgā tīmekļa vietne ir labs veids, kā šo krājumu popularizēt un darīt pieejamu apmeklētājiem. Tīmekļa vietne tiks publicēta 2024.gada sākumā.

6. Stiprināt bibliotēku partnerību un zināšanu pārnese kompetenču izglītības ieviešanā (lasīšanas veicināšanas pasākumi, integrētās nodarbības bērniem ar caurviju prasmēm, atbalsts pētniecības veikšanā vidusskolas skolēniem)

2023.gadā bijusi ļoti veiksmīga sadarbība ar Aknīstes PII “Bitīte”, Aknīstes vidusskolu, Jēkabpils mākslas skolas Aknīstes filiāli, Jēkabpils Bērnu un jauniešu centra struktūrvienību Aknīstē, organizējot literārus un tematiskus pasākumus, veicinot caurviju prasmju attīstību un aktualizējot bibliotēkas sniegtās iespējas pētniecības darba izstrādē integrētās nodarbībās (sadarbības tīkla un aktivitāšu detalizētu raksturojumu skatīt 7.sadaļā).

8.rīcības virziens. Bibliotēkas kā kopienas stiprinātājas un ilgtspējīgas attīstības mērķu ieviešjas

- 1.Veidot bibliotēku krājumu, pilnveidot pielāgotās literatūras resursu daudzveidību, attīstīt pakalpojumus un aktivitātes, lai veicinātu sabiedrības izaugsmi un interešu daudzpusību.

Interesi par pielāgoto literatūru, precīzāk, audio grāmatām, izrādīja Aknīstes VSAC darbinieki, tāpēc notika saziņa ar Neredzīgo bibliotēku, kuras rezultātā tika pieņemts lēmums slēgt vienošanos par pakalpojumu ar VSAC, bez bibliotēkas starpniecības.

2. Integrēties kopienas sadarbības tīklos un pārvaldības institūcijās, lai dalītos ar zināšanām un sniegtu atbalstu kopienu labbūtības nodrošināšanā un izaugsmē

Pārskata periodā notikusi veiksmīga sadarbība ar iestādēm un indivīdiem Aknīstē un apkārtnē, lai realizētu kopīgas aktivitātes un sasniegtu izvirzītos mērķus. Smalkāku sadarbības tīkla raksturojumu skatīt 11.sadaļā. Pārskata periodā tika uzsākta VPVKAC darbinieka aizvietošana, to uzsāka iepriekšējā bibliotēkas vadītāja, un turpina bibliogrāfe. Sadarbības tīklu nepieciešams paplašināt, lai Bibliotēka veidotos par atbalstu kopienas izaugsmei, iesaistoties projektos, apmeklējot profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas nodarbības, paplašinot darbības loku.

- 3.Veicināt bibliotēku lokālās kultūrvides izzināšanas darbu vietējo kopienu atmiņas glabāšanai un identitātes nostiprināšanai, īpaši, norišu cikla “Latviešu grāmatai 500” ietvaros.

“Latviešu grāmatai 500” ietvaros 2023.gadā notika informatīvs pasākums par aknīstieti Jāni Kriškānu, kurš devis nozīmīgu ieguldījumu Latvijas skolu un bibliotēku attīstībā. Lokālās kultūrvides izzināšanas un informācijas izplatīšanas darbs detalizēti aprakstīts 8.sadaļā.

Problēmas un nepieciešamie uzlabojumi Bibliotēkas darbībā ir galvenokārt saistīti ar finansēm, jo citādā ziņā Bibliotēkai piemīt potenciāls attīstīties – Bibliotēkā strādā darbinieces ar augstu motivāciju, atbildības sajūtu, spēju pielāgoties un uz izaugsmi vērstu attieksmi pret veicamajiem pienākumiem. Divās galvenajās lasītāju apkalpošanas telpās – abonementā un bērnu literatūras nodaļā nepieciešams kosmētiskais remonts un elektroinstalācijas atjaunošana, tāpat arī divās saimniecības telpās. 2023.gada oktobrī iesniegts papildu finansējuma pieprasījums bērnu literatūras nodaļas kosmētiskajam remontam. Nepieciešams iegādāties arī jaunas mēbeles, tai skaitā plauktus ērtai un estētiskai literatūras izvietojšanai.

Lai piesaistītu bibliotēkai jaunus apmeklētājus, nepieciešams piedāvāt kaut ko tādu, kas ir aktuāls un nav pieejams citur. Tas īpaši aktuāli jauniešiem, jo šī vecuma grupa ir visgrūtāk piesaistāma un ieinteresējama. Jaunieši apmeklē bibliotēku reti, visbiežākais apmeklējuma veids ir bibliotekārās stundas, informatīvās nodarbības kopā ar klases audzinātāju vai mācību priekšmeta skolotāju.

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Jēkabpils novada Valdemāra Ancīša Aknīstes bibliotēka (turpmāk tekstā – Bibliotēka) ir viena no Jēkabpils Galvenās bibliotēkas struktūrvienībām, kas atrodas Aknīstes pilsētas centrā, PII “Bitīte” teritorijā. Pārskata periodā Bibliotēka ir apkalpojusi Aknīstes pilsētas un pagasta iedzīvotājus, kā arī citu novadu iedzīvotājus.

Bibliotēkas apkalpojamajā teritorijā – Aknīstes pilsētā un pagastā – pārskata periodā reģistrēti 1333 iedzīvotāji, no tiem 209 bērni (saskaņā ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem uz 01.07.2023, kas pieejami <https://www.pmlp.gov.lv/lv/media/9750/download?attachment>). Pārskata periodā reģistrēti 48 jauni lasītāji, 39 no tiem ir bērni.

Ilgspējīga attīstības mērķi ir Bibliotēkas darbības pamatā, jo Bibliotēka pēc būtības ir iestāde, kura tiecas saglabāt, dot vienlīdzīgas iespējas, izmantot atkārtoti un radīt, nevis graut. Norises Bibliotēkā pārskata periodā ir bijušas vērstas uz šiem mērķiem:

Novērsta nabadzība skan ambiciozi, un tas nav bibliotēkas spēkos. Tomēr, Bibliotēka ir vieta, kur jebkurš cilvēks var saņemt vienlīdzīgas iespējas – piekļuvi datoram ar interneta pieslēgumu bez maksas, piekļūt daudzveidīgai informācijai, saņemt palīdzību par mobilo un elektronisko pakalpojumu izmantošanu.

Izglītojošā darbība ir viens no Bibliotēkas pamatvirzieniem, un jebkurš interesents var saņemt apmācības par datora un interneta izmantošanu, elektronisko saziņu ar valsti, mobilo pakalpojumu izmantošanu u.c. jautājumiem. Tiek organizētas mērķtiecīgas nodarbības izglītojamajiem, lai sniegtu atbalstu Skola2030 programmas īstenošanā.

Bibliotēka ir vieta, kur pulcēties vietējai kopienai, tā sniedz iespēju socializēties, sarunāties, sadarboties, mācīties kaut ko jaunu, piedalīties kultūras pasākumos. Bibliotēkā ir iekļaujoša vide, kur cilvēki netiek šķīroti pēc to tautības, izcelsmes, sociālā stāvokļa, izglītības vai citiem kritērijiem.

Attieksme pret apkārtējo vidi veidojas bērnībā un ģimenē. Paradumu maiņa ir ilgs un grūts process, tomēr Bibliotēka ir vieta, kur var iegūt informāciju par klimata pārmaiņām videi draudzīgu dzīvošanu. Bērniem tiek rīkotas aktivitātes (piemēram, nometnes “Kabata” aktivitāšu diena tika veltīta vides tēmai, integrētās nodarbības pirmsskolas audzēkņiem par atkritumu šķirošanu u.c.)

Savstarpējā sadarbība ir visu īstenoto aktivitāšu pamatā. Tā sākas kā sadarbība darbinieku vidū, un turpinās līdz vietējai kopienai, iestādēm ar mērķi veidot jaunus pakalpojumus, ko piedāvāt Bibliotēkas apmeklētājiem un tādējādi stiprināt vietējo sabiedrību.

Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā nav notikušas, bibliotēku akreditācija pārskata periodā nav notikusi. Tā plānota 2024.gadā.

2. Finansiālais nodrošinājums

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2021	2022	2023
Izdevumi kopā (EUR)	50621	59493	69343
Darbinieku atalgojums (bruto)	28812	29229	39095
Krājuma komplektēšana	2941	3497	3401

Situācijas apraksts un interpretācija:

Finansiālo nodrošinājumu Bibliotēkas vajadzībām sastāda pašvaldības līdzekļi. Kā redzams augstāk ievietotajā tabulā, pārskata periodā pieaudzis darbinieku atalgojums. Savukārt finansējums krājuma komplektēšanai nav palielinājies. Finansējums ir pietiekošs, lai veiktu pamatfunkcijas, tomēr nav vērsts uz attīstību. Ļoti uzskatāms piemērs ir piešķirtais finansējums grāmatu un periodikas iegādei attiecībā pret tirgus cenām. Kā redzams augstāk ievietotajā tabulā, salīdzinot ar 2022.gadu, finansējums krājuma komplektēšanai nav pieaudzis. Kā liecina LSM publicētā informācija, jau 2022.gadā cenas grāmatām pieaugušas par 14%, un tas skaidrojams gan ar enerģijas, papīra un transporta izdevumu cenu kāpumu, gan karu Ukrainā. Iedzīvotājiem sagādā grūtības iegādāties grāmatas pašiem, tāpēc pieaug pieprasījums bibliotēkām. Šajā ziņā nozīmīgs atbalsts ir projektu ietvaros nodrošinātās grāmatas – publiskais grāmatu iepirkums bibliotēkām, Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija, kā arī dāvinājumi no lasītājiem. Tas ļauj saņemt kvalitatīvu literatūru, kas atbilst lasītāju pieprasījumam.

Tabula "Maksas pakalpojumi"

	2021	2022	2023
Maksas pakalpojumi (EUR)		244.00	306.90

Maksas pakalpojumi nav plaši pieprasīti. Aknīstes pilsētas pārvaldes ēkā bija uzstādīts brīvpieejas dators un printeris, kur katram iedzīvotājam bija iespēja veikt izdruku bez maksas. Bibliotēkas apmeklētāji, kuriem izmanto drukāšanas, kopēšanas vai skenēšanas pakalpojumu bibliotēkā, ietilpst iedzīvotāju grupā, uz kuriem attiecas atlaides, attiecīgi pensionāri, skolēni, cilvēki ar īpašām vajadzībām. Lielāko daļu ieņēmumu par maksas pakalpojumiem sastāda gida pakalpojumi, kas ir pieprasīti un aktuāli, īpaši vasaras sezonā.

Turpmākās attīstības vajadzības:

- Mērķtiecīgāk un efektīvāk plānot finanšu līdzekļu izlietošanu, lai sasniegtu izvirzītos mērķus.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Situācijas apraksts un interpretācija:

2023.gada jūlijā tika veikts kosmētiskais remonts bibliotēkas priekšelpā – tika nomainīts grīdas segums, pārkrāsotas sienas, ielikti iekaramie griesti un uzstādīti jauni gaismas ķermeņi. Šī atjaunotā telpa veido pozitīvu pirmo iespaidu par bibliotēku, jo ir ievērojami uzlabojies bibliotēkas vizuālais tēls. Remonta veikšanā atbalstu sniedza Aknīstes pilsētas pārvalde.

Bibliotēkā kopumā ir 9 datori – 4 darbiniekiem un 5 – lietotājiem (2 no tiem Bērnu literatūras nodaļā). Kā redzams zemāk pievienotajā tabulā, datori lietotājiem ir 3 – 6 gadus veci. Tie ir pietiekoši labā stāvoklī un aprīkoti ar nepieciešamo programmatūru, lai veiktu ikdienas darbības –

izmantotu internetu, lietoju Microsoft Office programmas, spēlētu tiešsaistes spēles. Bērni un pusaudži ir tie, kuri datorus izmanto visbiežāk. Bērni un pusaudži aktīvi izmanto arī Play Station spēļu konsoli. Tīkla ātrdarbība ir apmierinoša. Bibliotēkā ir 4 multifunkcionālas iekārtas, ar kuru palīdzību var veikt melnbaltas un krāsainas izdrukas, kopēšanu un skenēšanu. Krāsainā izdruka visbiežāk tiek izmantota, lai veidotu pasākumu afišas un citus informatīvus materiālus bibliotēkas apmeklētājiem.

Tabula “IKT nodrošinājums bibliotēkā”

Gads	Ražošanas gads
Datori darbiniekiem	2017
Datori lietotājiem	2017-2021
Planšetdatori	
Portatīvie datori	2018 - 2022
Printeri	
Skeneri	
Kopētāji	
Multifunkcionālās iekārtas	2015 - 2020
Interaktīvais tāfeles	
Spēļu konsoles	2021
3D printeri	
Videoprojektori	2019
Laminatori	2018
Fotoaparāti	
Čeku printeri	

Turpmākās attīstības vajadzības:

- Kosmētiskais remonts un elektroinstalācijas maiņa bērnu literatūras nodaļā un abonementā, kā arī divās saimniecības telpās. Iepriekšējos akreditācijas periodos tika saņemti aizrādījumi par grīdas seguma kvalitāti, šis punkts nav izpildīts.
- Nepieciešama atsevišķi pielāgota, droša telpa, kurā uzglabāt novadpētniecības krājuma priekšmetus, jo šobrīd tie netiek pieņemti krājumā.

4. Personāls

Situācijas apraksts un interpretācija:

2023.gada janvārī bibliotēkā strādāja 4 darbinieces – bibliotēkas vadītāja, 2 bibliotekāres un bibliogrāfe. Jūlija beigās līdzšinējā bibliotēkas vadītāja pārtrauca darba attiecības, darbinieku skaits tika samazināts, un bibliotēkas vadītājas amata apraksts tika papildināts ar bibliotekārajiem pienākumiem.

Sākot no 2023.gada augusta bibliotēkā strādā 3 darbinieces uz pilnu slodzi, un viena apkopēja. No trim bibliotēkas darbiniecēm vienai ir bibliotekārā izglītība, vienai – bakalaura grāds filoloģijā, vienai - maģistra grāds pedagoģijā.

Tendences bibliotēku jomas attīstībā nosaka nepieciešamību nepārtraukti izglītoties, attīstīt savas profesionālās kompetences, lai spētu sniegt kvalitatīvus pakalpojumus bibliotēkas apmeklētājiem.

Finansējums profesionālajai pilnveidei ir pietiekošs, lai katra darbiniece apmeklētu vismaz vienus maksas kursus gadā. Jāatzīst, ka 2023.gadā šī iespēja netika pilnvērtīgi izmantota, tika apmeklēti tikai vieni maksas kursi. Nākamajā pārskata periodā jāliek lielāks uzsvars uz klātienes kursu apmeklēšanu, jo tie nodrošina lielāku iesaisti un iedziļināšanos nekā tiešsaistes kursi, kad, atrodoties darba vietā, vienlaikus jāapkalpo bibliotēkas apmeklētāji, tas nenodrošina pilnvērtīgu iedziļināšanos. Turklāt klātienesursos ir iespējams komunicēt ar kolēģiem, dalīties pieredzē un, iespējams, rast jaunas idejas turpmākai darbībai. 2023.gadā apmeklēto profesionālās pilnveides kursu saraksts skatāms 2.pielikumā.

Turpmākās attīstības vajadzības:

- Katrai darbiniecei apmeklēt vismaz vienus maksas kursus gadā, patstāvīgi meklēt iespējas piedalīties aktuālajos bezmaksasursos, pilnvērtīgi izmantot Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas piedāvātās tālākizglītības un pieredzes apmaiņas iespējas.
- Rast iespēju apmeklēt vairāk klātienē kursus.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Situācijas apraksts un interpretācija:

Pārskata periodā bibliotēkas aktīvo lasītāju skaits pieaudzis par 14,7%, kas veicinājis arī bibliotēkas fizisko apmeklējumu skaita pieaugumu. Nedaudz samazinājies izsniegumu skaits, kā redzams zemāk ievietotajā tabulā, pārskata periodā izsniegts mazāk periodikas izdevumu, bet pieaudzis grāmatu izsniegums un izsniegums bērniem un jauniešiem, kas kopumā var tikt uzskatīta par pozitīvu tendenci.

Kā redzams, pieaudzis arī kopējais Aknīstes pilsētā un pagastā reģistrēto iedzīvotāju skaits. Aknīste, kaut arī mazpilsēta, spēj nodrošināt darba vietas, izglītības iespējas, dzīvesvietu, tāpēc cilvēki nereti to izvēlas par pagaidu vai pastāvīgu apmešanās vietu. Šajā ziņā nākotnē pastāv nopietni draudi saistībā ar gaidāmo skolu reformu, jo arī Aknīstes vidusskola ir viena no skolām, kuru ir paredzēts reorganizēt. Arī Bibliotēkas apmeklējums tādējādi ir nopietni apdraudēts, jo, kā redzams, pēc datiem, lielu daļu apmeklējuma veido bērni.

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2021	2022	2023	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	445	474	544	+6,5%; +14,7%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	182	204	247	+12,1%; +21%
Bibliotēkas fiziskais apmeklējums	6020	7959	9808	+32,2%; +23,2%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	1215	3592	6098	+195%; +69,7%
Virtuālais apmeklējums	98	696	30749	nav salīdzināms
Izsniegums kopā	10008	11105	11036	+10,9%; -0,6%
<i>t. sk. grāmatas</i>	4924	5719	5920	+16,1%; +3,5%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	5071	5118	4441	+0,9%; -13,2%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	971	1865	1902	+92%,; +1,9%
<i>t.sk. citi dokumenti</i>			672	
<i>t.sk.datubāzes</i>			151	nav salīdzināms
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā	34,7	36,5	40	+1,8%; +3,5%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.%</i>	82,9	98	100	+13,1%; +2%
Iedzīvotāju skaits	1394	1296	1333	-7,0%; +2,8%
<i>t.sk. bērni līdz 18 g</i>	217	208	209	-4,1%; +0,4%

Pārskata periodā netika veikta sabiedrības, lasītāju **viedokļa izziņošana** par bibliotēkas darba kvalitāti, bet tas noteikti plānots nākamajā pārskata periodā. 2023.gadā reģistrēti 48 jauni lasītāji, tai skaitā 39 bērni un jaunieši vecumā līdz 18 gadiem.

Bibliotēka izvietota 2.stāvā, kas nav pielāgots piekļuvei cilvēkiem ar pārvietošanās grūtībām, arī gados veciem cilvēkiem nokļūšana bibliotēkā ir apgrūtināta. Pozitīvais aspekts ir tas, ka nav liela vietējā kopiena, un tas dod iespēju apzināt lasītājus, kuriem nepieciešama grāmatu piegāde dzīvesvietā. Tas ir galvenais atbalsta pasākums, ko bibliotēka piedāvā lasītājiem ar pārvietošanās grūtībām, un šo iespēju regulāri izmanto vidēji 5 cilvēki. Līdzīgi, sadarbībā ar Aknīstes VSAC darbiniekiem, notiek regulāra grāmatu piegāde veselības un sociālās aprūpes centra iemītniekiem, kuriem nav iespējas nokļūt bibliotēkā. Tika izrādīta interese par audio grāmatām vājredzīgiem un neredzīgiem centra iemītniekiem, sazinoties ar Neredzīgo bibliotēkas pārstāvi, tika pieņemts lēmums slēgt sadarbības līgumu ar sociālo centru, bez bibliotēkas starpniecības. Bibliotēkā nav pieejamas grāmatas palielinātā drukā vai vieglajā valodā, no lasītājiem līdz šim šāds pieprasījums nav bijis.

Tabula “Pielāgotā literatūra bibliotēkas krājumā”

	Grāmatu skaits
Grāmatas palielinātā drukā	0
Grāmatas vieglajā valodā	0

Pārskata periodā organizēti 10 **pasākumi** pieaugušo auditorijai, aptverot dažādu interešu loku. Visveiksmīgākie un vislabāk apmeklētie pasākumi:

Sienas segu izstāde un iepazīšanās ar tehniskajiem rakstiem. Izstādē bija apskatāmas laika periodos Aknīstē vai tās tuvumā tapušu sienas segas, kā arī tehnisko rakstu paraugi. Papildus izskanēja stāstījums par rokdarbu dizainu no 1896.gada, kad notika pirmā Latviešu Etnogrāfijas izstāde, līdz 20.gs.30.gadiem, kad jau bija izstrādājies vizuāli atšķirīgs ornamentējums, ko sabiedrība asociēja ar latvisko.

“Dzīvot mīlestībai” Ārijai Elksnei – 90. Muzikāls dzejas pasākums sadarbībā ar Aknīstes sieviešu ansambli “Viotonika” un solistu Uldi Linartu. Pasākuma apmeklētājiem bija iespēja caur dzejas rindām un dziesmām izstaigāt dzejnieces dzīves posmus, priekus un bēdas. Pasākums notika Bērnu un jauniešu centra telpās un pulcēja dažādu vecumu apmeklētājus.

Tikšanās ar grāmatas “Nāvi mānot” autoru Haraldu Bruninieku, kurš ir dzimis un bērnību pavadījis Aknīstē. Tikšanās vieta Susējas viesu namā tika izvēlēta mērķtiecīgi, jo šajā apkārtnē risinājušies vairāki notikumi, kas aprakstīti grāmatā. Jāpiebilst, ka pārskata periodā “Nāvi mānot” bija vislasītākā, visvairāk izsniegtā grāmata, uz kuru veidojās un joprojām veidojas lasītāju rinda.

“Es – krāsa – punktiņš” Mandalu punktošanas nodarbība kopā ar brīvmākslinieci Ingu Āriņu. Pasākums izraisīja ļoti lielu interesi. Nodarbība sākās ar mākslinieces stāstījumu par mandalās nozīmi sevī iepazīšanā, tad sekoja praktiskā darbošanās, un noslēgumā katra dalībiece saņēma izveidotās mandalas skaidrojumu no mākslinieces skatupunkta.

“Latviešu grāmatai – 500” ietvaros tika rīkota informatīva nodarbība par aknīstieti, skolu un bibliotēku darbinieku Jāni Kriškānu, kuram 2023.gadā aprit 160 gadi.

“Erudīcijas konkurss” komandām, 1.kārta pulcēja 6 jauktas komandas, kas draudzīgas konkurences gaisotnē meklēja atbildes uz āķīgiem jautājumiem par dažādām tēmām. Šis pasākums izraisīja ļoti lielu interesi un arī reakciju sociālajos tīklos.

Ļoti plaši apmeklētas ir mākslas un citu radošo darbu izstādes. Pārskata periodā apmeklētāji varēja baudīt Jēkabpils Mākslas skolas pedagogu un mākslinieku – Ziedoņa Bārbala, Dainas Eglītes, Mētras Daumes, Dīnas Lukstiņas, kā arī aknīstietes Intas Jakovļevas gleznas, apbrīnot zalvieša Edgara Mireka lauksaimniecības tehnikas modeļus, kavēties pārdomās pie žurnālistes Indras Sprances fotogrāfijām “Gads Ukrainā”, kā arī priecāties par jaunās paaudzes sasniegumiem mākslas jomā. Minēto pasākumu foto mirkli skatāmi 4.pielikumā.

Visas nominētajām nodarbībām var tikt uzskatītas par izglītojošām, jo dod iespēju apmeklētājiem uzzināt jaunu informāciju un faktus, rosina interesi un iesaistīšanos.

Bibliotēkā nav reģistrēti **lasītāji no Ukrainas**. Starp apmeklētājiem ir bijuši ukraiņu jaunieši, kuri uz laiku bija apmetušies radošajā rezidencē “Susēja” un kuriem bija nepieciešamība izmantot datoru un internetu.

Uzziņu un informācijas darbs vairs nav tik pieprasīts kā agrāk, liela daļa iedzīvotāju izmanto mobilās lietotnes un internetu, lai risinātu radušos jautājumus. Kas attiecas uz saziņu ar valsti vai elektroniskajiem pakalpojumiem, ar to nodarbojas VPVKAC. Bibliotēkā pārskata periodā ir sniegta palīdzība elektroniskā paraksta izmantošanā, specifiskas informācijas meklēšanā, vispieprasītākās ir Novadpētniecības nodaļas sniegtās konsultācijas par dzimtas vēsturi u.tml.

Tabula “Autorizētie lietotāji”

	2021	2022	2023	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	445	474	544	+6,51%; +14,7%
Autorizētie lietotāji kopā	156	204	176	+30,7%; -13,7%
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	88	48	31	-45,4%; -35,4%

Iespēja saņemt autorizācijas datus tiek piedāvāta ikvienam lasītājam, kurš reģistrējas Bibliotēkā, kā arī periodiski aktualizēta, apmeklējot Bibliotēku. Tiešsaistes kataloga iespējas izmanto gados jaunāki cilvēki, tāpat arī elektronisko grāmatu lasītavu 3td. Sarunājoties ar lasītājiem,

noskaidrots dominējošais viedoklis – elektroniskās grāmatas lielai daļai joprojām nav aktuālas, daļēji tāpēc, ka ir problēmas ar redzi, daļēji pieraduma pēc. Savukārt gados jauni lasītāji bieži izvēlas lasīt angļu valodā, un lasa tādās vietnēs kā Wattpad, kur nav nepieciešama reģistrēšanās vai bibliotēkas autorizācijas dati.

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2021	2022	2023
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	51	30	96
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	22	11	5
No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits	0	0	0

SBA pakalpojumu izmantošana sniedz iespējas nodrošināt lasītājus ar nepieciešamo literatūru, kas nav Bibliotēkas krājumā. Kā redzams augstāk ievietotajā tabulā, no citām bibliotēkām saņemto dokumentu skaits ir pieaudzis. Tā kā Bibliotēkas krājumā ir ierobežots svešvalodā (krievu valodā) pieejamo grāmatu skaits, tika saņemtas JGB krājumā esošās grāmatas. Tika saņemta arī nozaru literatūra un daiļliteratūras grāmatas pēc lasītāju pieprasījuma. Starptautiskie SBA pakalpojumi nebija pieprasīti pārskata periodā.

Turpmākās attīstības vajadzības:

- Noskaidrot bibliotēkas apmeklētāju viedokli par esošo bibliotēkas pakalpojumu kvalitāti un nepieciešamajiem uzlabojumiem, veicot aptauju.
- Nepieciešamības gadījumā nodrošināt lasītājus ar pielāgoto literatūru, sadarbojoties ar Neredzīgo bibliotēku.
- Organizēt medijpratības nodarbības pieaugušajiem profesionālās pilnveides kursu noslēguma fāzē.

6. Krājums

Situācijas apraksts un interpretācija:

Komplektējot krājumu tiek ņemts vērā lasītāju pieprasījums un aktualitātes grāmatu tirgū. Sekojot līdz aktualitātēm grāmatu tirgotāju un lasītāju atsauksmēm sociālajos tīklos, ir iespējams uzzināt tendences un tādējādi iegādāties grāmatas, kas spēj apmierināt lasītāju vajadzības un vēlmes. Grāmatu iegādē jau vairāku gadu garumā notiek sadarbība ar IK “Virja”, kas piedāvā samērīgu cenas un kvalitātes attiecību.

Pārskata periodā iegādātas 245 grāmatas, kā redzams, salīdzinot ar iepriekšējo periodu, skaits samazinājies, kas skaidrojams ar cenu kāpumu. Pašvaldības finansējums grāmatu iegādei ir stabils, un nodrošina iespēju katru mēnesi papildināt krājumu ar jauniem izdevumiem, tomēr ir ļoti jāizvērtē katrs pirkums, ņemot vērā lasītāju gaumi un pieprasījumu. Finansējums periodikas iegādei trīs gadu laikā palicis nemainīgs, savukārt periodikas cenas ir pieaugušas. Arī šajā pārskata periodā tika veikts izvērtējums, kuri periodikas izdevumi ir plašāk pieprasīti, un mazāk pieprasītie izdevumi netika atkārtoti abonēti. Nedaudz samazinājies periodikas izsniegums, bet pieaudzis grāmatu, tai skaitā bērnu grāmatu, izsniegums, tomēr skaitļu izteiksmē grāmatu krājuma apgrozība ir saglabājusies nemainīga, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu – 0,6. Kopējais krājuma

apgrozījums ir 0,9, tas liecina par to, ka nepieciešams regulārs darbs pie lasītāju krājuma popularizēšanas un lasītāju piesaistīšanas.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums” (Eiro)

	2021	2022	2023
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	2686	3502	3402
<i>t. sk. grāmatām</i>	1820	2512	2460
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	585	713	503
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	866	990	941
<i>t.sk. citiem dokumentiem</i>			123
Finansējums krājumam uz 1 iedz.skaita pagastā, pilsētā	1,94	2,70	1,71
Iedzīvotāju skaits	1385	1296	1333

Tabula “Citi krājuma komplektēšanas avoti” (Eiro)

	2021	2022	2023
Nodots bezatlīdzībā/dāvinājumi	120	142	82
Projekti	534	673	446
Lietotāju aizvietotās			
Kopā	654	815	528

Krājuma pārbaude (**inventarizācija**) tika veikta jūnijā, līdzšinējai Bibliotēkas vadītājam pārtraucot darba attiecības. Trūkstošo eksemplāru skaits nebija liels, krājumā neesošās grāmatas tika norakstītas.

Pieaudzis lasītāju pieprasījums pēc oriģinālliteratūras, īpaši pieprasīti ir biogrāfijas un ceļojumu apraksti. Plašu popularitāti guvusi sērija ES ESMU par 12 personībām latviešu literatūrā, kuru dzīvi romānos iedzīvina mūsdienu latviešu rakstnieki, un monogrāfijās pēta literatūrzinātnieki. Lasītāji aizrautīgi lasa pieejamo literatūru par novadu, īpaši Aknīsti un tuvāko apkārtni. Lielisks piemērs tam ir vēsturnieka Haralda Bruņinieka grāmata “Nāvi mānot” par spraigajām nacionālo partizānu cīņām Sēlijas apkārtnē. Šī bija vispieprasītākā un visvairāk reizes izsniegtā grāmata 2023.gadā. Joprojām ļoti pieprasīta tulkotā literatūra – zviedru, franču, amerikāņu bestselleri, kā arī nozaru literatūra par sevis iepazīšanu, ezotēriku, dziedniecību. Studējošie izmanto krājumā esošās grāmatas par pedagogiju, sociālo darbu, psiholoģiju, valodniecību.

Pārskata periodā tika norakstītas nolietotās, pēc satura novecojušās un aktualitāti zaudējušās grāmatas, šo procesu nepieciešams turpināt, izvērtējot krājuma aktualitāti un grāmatu izsniegšanas biežumu. Bibliotēkas krājumā joprojām ir daudz grāmatu, kas ir ar lietojuma pazīmēm un netiek izsniegtas ļoti bieži, tomēr, ja tie ir klasiķi, tiem jāatrodas Bibliotēkas krājumā, pat ja to apgrozījums nav liels.

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2021	2022	2023
Jaunieguvumi kopā	2686	949	850
<i>t. sk. grāmatas</i>	1820	437	245
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	73	73	94
<i>t. sk. bērniem</i>	585	124	86
Izslēgtie dokumenti	759	837	248
Krājuma kopskaits	10977	11089	11691
t.sk. grāmatas	9351	9456	9526
t.sk. periodika	1587	1591	2095
Izsniegums kopā	1006	11105	11036
t.sk. grāmatu izsniegums	4924	5719	5920
t.sk. periodikas izsniegums	5071	5118	4441
Grāmatu krājuma apgrozība	0,5	0,6	0,6
Periodisko izdevumu apgrozība	3,1	3,2	2,1

Pārskata periodā Bibliotēkai bija 3 abonētās **datubāzes** – Letonika, News un elektronisko grāmatu lasītava 3td. Kā redzams zemāk ievietotajā tabulā, datubāzu popularitāte Bibliotēkas apmeklētāju vidū nav liela. Letonika ir datubāze, ko abonē arī Aknīstes vidusskola, tāpēc Bibliotēkā tā nav plaši izmantota. Interesi par elektroniskajām grāmatām arī nav liela, joprojām lasītāji dod priekšroku drukātajām grāmatām. Savukārt sarunu veidā aptaujātie jaunieši izvēlas lasīt angļu valodā un izmanto vietnes kā Wattpad, kur ir iespēja bez maksas lasīt jauno autoru grāmatas, kas nereti kļūst par bestselleriem un ekrānizācijām. Šajā ziņā Bibliotēka nespēj piedāvāt konkurētspējīgus risinājumus, jo, kamēr grāmata nonāk Latvijas grāmatnīcu plauktos, jaunieši to jau ir izlasījuši interneta vidē. Datubāzes tika popularizētas bibliotēkārājās stundās Aknīstes vidusskolas 12.klases izglītojamajiem kā atbalsts pētniecības darba izstrādē.

Tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums"

Dabubāze	2021	2022	2023
Letonika			
skatījumi	50	67	151
piekļuves sesiju skaits	15	30	148
lejuplāžu skaits	50	43	151
News			
skatījumi	32	44	34
piekļuves sesiju skaits			
lejuplāžu skaits			
3td			

Krājums tiek popularizēts Bibliotēkas plaukta izstādēs, piemēram, rakstnieku jubilejas, tematiskās dienas, jaunieguvumu izstādēs abonementā un Bērnu literatūras nodaļā, "Iesaku izlasīt" sadaļā Bērnu literatūras nodaļā, kā arī iknedēļas lasīšanas stundās pirmsskolas audzēkņiem, tematiskajos un literārajos pasākumos (tai skaitā Novadpētniecības nodaļas krājums). Izstāžu uzskaitījums redzams 3.pielikumā ievietotajā tabulā. Pārskata periodā veidotas 31 literatūras un

tematiskās plaukta izstādes, kā arī 8 pastāvīgās izstādes: Jauniešuvumi, Romantiskiem vakariem, Asa sižeta cienītājiem, Sērija Latvija. XX gadsimts, Sērija ES ESMU, Ikvienam jāzina sava vēsture, Maza mana Tēvuzeme, divu roku platumā, Iepazīsti sevi.

Programmas “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām” ietvaros tika saņemtas 15 grāmatas par summu 205.54 eiro, tai skaitā trīs bērnu grāmatas, viena nozaru literatūras grāmata, 11 daiļliteratūras darbi. Piedāvājums var tikt uzskatīts par augstvērtīgu un kvalitatīvu. No iegādātajām grāmatām visbiežāk izsniegtās bija: Hānbergs, Ē. “Trīs tējkarotes cukura”, Klišāns, V. “Pieauguša puikas atmiņu klade”, Lagzdiņa, G. “Pareizs laiks”. Informācija par iegādātajām grāmatām tika publicēta sociālajos tīklos Facebook un Instagram, kā arī Bibliotēkā jaunieguvumu plaukta izstādē.

Parādnieki Aknīstes bibliotēkā nav aktuāla problēma, iespējams, tāpēc ka vietējā kopiena nav liela, gandrīz katru lasītāju pazīstam personīgi. Biežāk grāmatu nodošanas termiņu biežāk neievēro bērni un pusaudži. Jaunieši labprāt izmanto tiešsaistes kataloga iespēju pagarināt izsniegto grāmatu termiņu elektroniski. Saziņa par laikā nenodotajām grāmatām notiek galvenokārt telefoniski, visbiežāk nav nepieciešams atgādināt vairāk kā vienu reizi, bērniem efektīva ir saziņa ar vecākiem.

Turpmākās attīstības vajadzības:

- popularizēt tiešsaistes kataloga iespējas grāmatu termiņa pagarināšanai un grāmatu rezervēšanai.
- kritiski pārskatīt krājumu, atlasot norakstīšanai pēc satura novecojušās un nolietotās grāmatas.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Situācijas apraksts un interpretācija:

Bērnu nodaļas darba prioritāte nemainīgi ir darbs ar bērniem un jauniešiem. Bibliotēkā regulāri tiek rīkoti tematiski un literāri pasākumi, apmeklētāji tiek iepazīstināti ar bibliotēkas piedāvājumiem pakalpojumiem, jaunu un interesantu lasāmvielu, informatīvajiem materiāliem, tiek rīkotas aizraujošas izklaides un radīta patīkama atmosfēra, lai radītu vēlmi apmeklēt bibliotēku.

Bērnu nodaļas literatūras **krājums** veidots tā, lai maksimāli apmierinātu šīs mērķauditorijas intereses un vajadzības. Čaklākie lasītāji ir pirmskolas un sākumskolas bērni, tāpēc veidojot krājumu, dominē šai auditorijai paredzētās grāmatas. Pēc lasītāju pieprasījuma tika iegādātas grāmatas angļu valodā. Lai dažādotu bērniem un jauniešiem brīvā laika pavadīšanas iespējas, bibliotēkas fonds tika papildināts ar 10 jaunām galda spēlēm, kuras tiek ļoti aktīvi izmantotas. 2023.gadā tika abonēti 5 (Astes, Ilustrētā junioriem, Ilustrētā junioriem mini, Super, Avene) preses izdevumi bērniem. Tika norakstīta novecojusī un aktualitāti zaudējusī literatūra.

Uzziņu darbs, informācijas pakalpojumi, informācija prasmju un iemaņu attīstīšana ir ikdienas darbs ar bērniem un jauniešiem. Veicot uzziņu un informācijas darbu, tiek izmantoti visi bibliotēkā pieejamie resursi – uzziņu fonds, dažādi interneta resursi un abonētās datubāzes. Vajadzības gadījumos skolēni tiek apmācīti vajadzīgās informācijas meklēšanā internetā, bibliotēkas e-katalogā un abonētajās datubāzēs. Bērniem un jauniešiem tika organizētas informatīvas nodarbības, lai iepazīstinātu ar e-katalogu, bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantošanas iespējām un piedāvāta iespēja saņemt autorizācijas datus. Bērnu literatūras nodaļā apmeklētājiem pieejami 2 datori, kā arī maksas pakalpojumi – kopēšana un skenēšana.

Brīvā laika pavadīšanai bērni un jaunieši ļoti aktīvi izmanto galda spēles un spēļu konsoli. Par bērnu nodaļas jaunieguvumiem tiek veidota izstāde un ievietota informācija sociālajos tīklos. Visa gada garumā bērnu nodaļā veidotas 22 tematiskās, gadskārtu un valsts svētku, literātiem veltītas

izstādes, kā arī 3 pastāvīgās izstādes – Jaunākās grāmatas, Iesaku izlasīt un Bērnu un jauniešu žūrijas grāmatas. Tika saņemta pateicība par piedalīšanos Drošāka interneta dienā un Ziemeļvalstu literatūras nedēļā.

Pārskata periodā notikuši 36 lasīšanas veicināšanas, kā arī bibliotēkas un tās pakalpojumus izzinoši un popularizējoši **pasākumi** – bibliotēkārās stundas, lasījumi, tematiskie pasākumi. Kā visveiksmīgākos un visplašāk apmeklētos pasākumus bērnu auditorijai noteikti jāmin:

- lasīšanas un digitālās prasības stundas pirmsskolēniem. Pirmā iepazīšanās ar bibliotēku notiek jau 3-4 gadu vecumā, attiecīgi lielai daļai 5-6 gadus vecu bērnu bibliotēkas apmeklējums kļūst par regularitāti arī ārpus bibliotēkas pasākumiem. Šis ir ļoti svarīgs posms, kad bērniem veidojas paradums klausīties, sākt lasīt pašiem, izteikt spriedumus un diskutēt, kā arī sākt veidot izpratni par interneta lietošanas kultūru.
- Meteņdienas pasākums, kura laikā bērni iepazīna Meteņdienu kā latviešu gadskārtu svētkus, iemācījās svinēšanas tradīcijas, ticējumus, rotaļas.
- Bērnu žūrijas noslēguma pasākums, kas ir kā loģisks noslēgums lasīšanas stundām. 2023.gadā šajā pasākumā piedalījās 36 pirmsskolas audzēkņi. Pasākums notika ārā, bērniem veicot ar lasītajām grāmatām saistītus orientēšanās uzdevumus.
- Vasaras lasīšanas veicināšanas pasākums “Grāmatu bingo”, kura laikā dalībniekiem jāizlasa 12 dažādiem kritērijiem atbilstošas grāmatas. Šo aktivitāti vasaras sākumā uzsāka liels skaits bērnu, visus nosacījumus izdevās izpildīt 20 lasītājiem.
- Dzejas dienu pasākumi notika visa septembra garumā, aptverot vecumposmu no 5 gadus veciem bērniem līdz 17gadīgiem jauniešiem. Mazākajiem dalībniekiem notika Dzejas orientēšanās “Dzejolim pa pēdām”, kuras laikā bērni iepazīna latviešu dzejniekus, viņu dzejoļus, uzlaboja lasītprasmi un sadarbības prasmes. Savukārt jauniešiem tika piedāvāta iespēja izpausties radoši un radīt pašiem savu dzejoli, izmantojot piedāvātos šablonus. Jauniešu radītie dzejoļi rotāja bibliotēkas kāpņu telpas sienas visa mēneša garumā.
- Miķeļdienas pasākuma laikā bērni uzzināja, kas senlatviešu tradīcijās bija Miķelis, ar ko tas saistās, iepazīna daudzveidīgo rudens ražas klāstu.
- Informatīvas nodarbības par elektroniskā kataloga un datubāzu izmantošanu, atsauču, izmantotās literatūras saraksta veidošanu, izstrādājot projekta darbu vidusskolas posmā.
- Helovīna dienas pasākums. Lai gan attieksme pret šiem svētkiem ir neviennozīmīga, īpaši no pieaugušo puses, bērniem Helovīns ir vieni no gaidītākajiem svētkiem. Mūsuprāt, ir svarīgi tas, kā šie svētki tiek organizēti un pozicionēti, svarīgi ir nelikt uzsvāru uz biedējošiem elementiem un destruktīvu uzvedību. Ja bērniem tā ir iespēja radoši darboties, izpausties, pavadīt laiku kopā, iemācīties kaut ko jaunu, šie svētki nav sliktāki par latviešu gadskārtu svētkiem.
- Ziemeļvalstu literatūras nedēļas pasākumi, kas ir labs veids, kā palīdzēt apzināties kultūru daudzveidību, iepazīt ne tikai latviešu autoru darbus, bet arī ārzemju rakstniekus. 2023.gadā šis bija kombinēta tipa nodarbības, kuru laikā tiek kopīgi lasīta grāmata, veikti izpratnes uzdevumi un kopīgs, ar izlasītā saturu saistīts praktiskais uzdevums, un tas ļoti labi sasauca ar Skola 2030 izvirzītajiem sasniedzamajiem rezultātiem
- Gada noslēgumā tika apbalvoti labākie lasītāji.
- Skolēnu brīvlaikā tika piedāvātas aktivitātes saturīgai brīvā laika pavadīšanai.

Bērnu un jauniešu auditorijai paredzēto pasākumu foto mirkļi skatāmi **5.pielikumā**.

Sadarbība ar izglītības iestādēm “Kompetenču pieejas mācību saturā (Skola 2030)” ietvaros notiek vairākās aktivitātēs:

1. Iknedēļas lasīšanas nodarbības 5 un 6 gadus veciem bērniem. Šo nodarbību galvenais mērķis ir lasītprasmes un intereses par lasīšanu veicināšana. Nodarbības sākumā bibliotekāre rosina bērnu iztēli un domāšanu, parādot grāmatas vāku, ilustrācijas, rosinot minēt, par ko ir grāmatas. Tad bibliotekāre skaļi lasa grāmatu, bērni aktīvi klausās, pārrunā izlasīto, atbild uz jautājumiem par saturu, izsaka savu viedokli. Saistībā ar izlasīto, veic kādu aktivitāti, kas veicina radošumu. Piemēram, lasot Bērnu žūrijas grāmatu par pazudušo miedziņu, bērni zīmēja savus skaistākos sapņus un stāstīja pārējiem grupas bērniem, par ko tie ir. Tādējādi jau agrīnā vecumā tiek veicināta bērnu prasme paust savu viedokli, uzstāties publikas priekšā un stāstīt par savu radošo darbu. Bērnu darbi tiek izlikti izstādē bērnu literatūras nodaļā, kur ir apskatāmi arī citiem bibliotēkas apmeklētājiem.
2. Bibliotekārās stundas, kas, sadarbībā ar pedagogiem tiek pielāgotas apgūstamajai lielajai tēmai, tās sasaistot ar mācību vielu, atbilstoši kompetenču pieejai. Tiek veidotas integrētās nodarbības, kuru laikā bērni iepazīstas ar tēmai atbilstošu literatūru, dalās pieredzē, veic tēmai atbilstošu praktisku aktivitāti.
3. Digitālās pratības nodarbības 5 un 6 gadus veciem bērniem. Tā kā mobilās ierīces ir pazīstamas un pieejamas bērniem jau no agrīna vecuma, ir svarīgi runāt par to lietderīgumu un izmantošanu mācībām un sevis pilnveidei, ne tikai izklaidei. Šajās nodarbībās tie izmantoti materiāli no www.drossinternets.lv, kas ir pielāgoti bērnu vecumam un aktualitātēm.
4. Tematiskie pasākumi, kas atbilst sociālās un pilsoniskās mācību jomas sasniedzamajiem rezultātiem. Šajos pasākumos bērniem tiek dota iespēja iepazīt gan latviešu gadskārtu svētku tradīcijas, gan kādu daļu no pasaules kultūras. Pasākumi ir veids, kā bērni mācās kultūras un sabiedrības normas, attīsta komunikācijas un uzvedības kultūru un nostiprina mācību programmās iekļautās caurviju prasmes.
5. Šajā mācību gadā tika izstrādāts bibliotekāro stundu un informatīvo nodarbību piedāvājums Aknīstes vidusskolai (1.-12.klase), iekļaujot piedāvājumu vairākās mācību jomās: valodu, tehnoloģiju, sociālā un pilsoniskā, kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā jomās.

Bibliotēkas **sadarbības tīkls** bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri ir visas Aknīstes izglītības iestādes:

- Aknīstes PII “Bitīte” un Aknīstes vidusskola. Sadarbība ar Aknīstes izglītības iestādēm notiek daudzu gadu garumā vairākās aktivitātēs, kas aprakstītas iepriekšējā punktā.
- Jēkabpils Bērnu un jauniešu centra struktūrvienība Aknīstē. Vasarā atbalstām BJC rīkoto nometni “Kabata”, piedāvājot vienu pēcpusdienu ar aktivitātēm bibliotēkā. Novembrī izstādē bibliotēkā bija apskatāmi floristikas pulciņa dalībnieku radītie darbi pirogrāfijas tehnikā (iededzināšana kokā).
- Jēkabpils Mākslas skolas Aknīstes filiāle. Helovīna pasākumā mākslas skolas skolotāja Eva Joča apgleznoja sejas. Jauno mākslinieku izstādes bibliotēkā – Imanta Ziedoņa jubilejai veltīta zilo sapņu zirgu izstāde, Elizabetes Elijas Buiķes masku un zīmējumu izstāde, konkursa “Mana saule” laureātu darbu izstāde.

Lai uzlabotu un uzturētu **profesionālās iemaņas**, pārskata periodā bibliotekāri regulāri tika aicināti piedalīties dažādos LNB tīmekļsemināros un tiešsaistes pasākumos, kur sniegta informācija par jaunāko bērnu literatūru, lasīšanas veicināšanas programmām, medijpratību un citiem aktuāliem

jautājumiem. Pārskata periodā tika apmeklēti seši profesionālās pilnveides pasākumi, kuru mērķis bija uzlabot darbu ar bērniem un jauniešiem kvalitāti. Visvērtīgākais seminārs bija LNB rīkotais klātienē seminārs decembrī “Jaunieši šeit ir gaidīti”.

Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums darbā ar bērniem un jauniešiem norādīts 3.sadaļā.

Turpmākās attīstības vajadzības:

- Pilnveidot aktivitāšu piedāvājumu pusaudžiem un jauniešiem, lai veicinātu šīs vecuma grupas lasītprasmi;
- Papildināt literatūras krājumu ar grāmatām angļu valodā, pirms tam veicot aptauju.
- Labiekārtot Bērnu literatūras nodaļu (ja tiks atbalstīts papildu pieprasījums telpas remontam).

8. Novadpētniecība

Situācijas apraksts un interpretācija:

Novadpētniecības darbs tiek veikts, balstoties uz trijiem **darbības virzieniem:**

1. Novadpētniecības materiālu vākšana un saglabāšana

Pārskata periodā bibliotēkas novadpētniecības krājumā ir iekļauti 190 priekšmeti, kas raksturo Aknīstes un tās tuvākās apkārtnes kultūrvēsturi. Lielākā daļā no krājumā iekļautajiem priekšmetiem ir fotogrāfijas (53 gb.); dažādi priekšmeti (iespieddarbi, numismātika u.c. – 50 gb.); grāmatas (34 gb.), priekšmeti (20 gb.), dokumenti (18 gb.) u.c. Trīs senākie krājumā iekļautie priekšmeti ir: oblāšu cepamā veidne (lietota Aknīstes katoļu baznīcā) no 18.gs.; dekoratīva metāla lādīte no 19.gs.2.puses un Gārsenes pagasta “Pormaļu” māju saimniecības grāmata no 1900.gada. Visi krājumā iekļautie priekšmeti ir atbilstoši sapakoti, novietoti glabāšanā.

2. Novadpētniecības materiāla pētniecība

Nozīmīgākais pētniecības darbs 2023.gadā ir: apkopojums par Aknīstes apbūves gabalu piederību un piederības maiņu pēc Aknīstes muižas zemju agrārās reformas.

3. Novadpētniecības materiāla popularizēšana sabiedrībā

Novadpētniecības krājumā esošie priekšmeti ir pieejami apskatei bibliotēkas novadpētniecības pamatekspozīcijā un mainīgajās ekspresizstādēs. Mainīgās ekspresizstādes (tematiskā izstāde un jaunieguvumu izstāde) tiek atjaunotas 1 reizi mēnesī. 2023.gada tematiskajās ekspresizstādēs apmeklētājiem bija iespējams iepazīties ar numismātikas kolekcijas atsevišķiem eksemplāriem, ar kara ainu atspoguļojumu fotogrāfijās un rakstiskajos materiālos, ar laikapstākļu mērierīcēm (termometriem, barometriem), ar Aknīstes tirgus un tirgošanās vēsturi, ar Iesvētību fotogrāfijām un apsveikumiem, ar senajām ārstniecības augu grāmatām, ar Aknīstes un tuvāko pagastu pašdarbnieku kolektīvu vēsturi, ar petrolejas lukturiem un lampām, ar mūzikas instrumentiem un mūzikas literatūru.

Pakalpojumi, ko sniedz bibliotēkas Novadpētniecības nodaļa:

1. Gida pakalpojums (ekskursijas pa Aknīsti) – maksas pakalpojums
2023.gadā tika novadītas 13 maksas ekskursijas (kopējie ieņēmumi no ekskursijām EUR 290.00)
2. Konsultācijas – bezmaksas pakalpojums.
2023.gadā tika sniegtas 10 konsultācijas ar novadpētniecības priekšmetu atlasī (izmantoti 79 priekšmeti) un 9 konsultācijas, kurās sniegta tikai informatīvais atbalsts.

Novadpētniecības krājums

Bibliotēkas novadpētniecības krājumu papildina ar Aknīstes pilsētas (t.sk. Aknīstes, Gārsenes, Asares pagasta) un tuvākās apkārtnes vēsturi raksturojošiem priekšmetiem, ņemot vērā vispārēju zinātnisku, kultūrvēsturisku vai māksliniecisku priekšmeta vērtību.

Bibliotēkas novadpētniecības krājuma struktūra:

1. Pamatkrājums (Bibliotēkas šifrs AKM) - priekšmeti, kuriem saskaņā ar Bibliotēkas novadpētniecības profilu un Krājuma komisijas lēmumu ir kultūrvēsturiska, mākslinieciska, memoriāla vai zinātniska vērtība.
2. Palīgkrājums (Bibliotēkas šifrs AKMp) - priekšmeti:
 - kuriem AKM ir analogi attiecīgā priekšmeta eksemplāri;
 - slikti saglabājušies priekšmeti, kurus pēc restaurēšanas varētu iekļaut AKM;
 - pietiekami neizpētīti priekšmeti, kurus pēc to izpētes varētu iekļaut AKM;
 - priekšmeti ar zemāku māksliniecisko, zinātnisko, kultūrvēsturisko vērtību nekā AKM iekļautajiem priekšmetiem;
 - zinātniskām, kultūrizglītojošām, ekspozīcijas vajadzībām izgatavoti materiāli;
 - priekšmeti no nenoturīgiem un nepārbaudītiem materiāliem.

Krājuma papildināšanas veidi un avoti

- Krājuma papildināšanas veidi: dāvinājumi, novēlējumi, ekspedīcijas, arheoloģiskie izrakumi, pieņemšana no citas iestādes, vākšana (mērķtiecīga kultūrvēsturiski nozīmīgu norišu fotografēšana; presē publicētās informācijas vākšana krājuma tēmu kontekstā).
- Krājuma papildināšanas avoti: Aknīstes pilsētas, Aknīstes, Asares, Gārsenes pagasta iedzīvotāji, citi Latvijas iedzīvotāji un citu valstu iedzīvotāji.

Novadpētniecības darba popularizēšana

Novadpētniecības darbs tiek popularizēts vairākos veidos:

Publikācijas presē

- Laikraksts “Brīvā Daugava”, Nr.53; 07.07.2023. “Spoža poga pie Gārsenes svārkkiem” (Gārsenieši laiku lokos Dziesmusvētku pulkā)
- Laikraksts “Brīvā Daugava”, Nr.95; 01.12.2023. “Par novembra tumšajā laikā dzimušo gaišo prātu” (Par skolu darbinieku Jāni Kriškānu)

Uzstāšanās masu medijos

- Latvijas Radio raidījums “Vietu lietas Latvijā” (Stiprinājuma vārdi karā aizejot un īsa pamācība termometra darināšanā) - 19.03.2024.

Pamatekspozīcijā un ekspresizstādēs

- Pamatekspozīcija par Aknīstes, Asares un Gārsenes vēsturi
- Jaunieguvumu ekspresizstādes, ko Novadpētniecības nodaļā uzsāka praktizēt no 2023.gada oktobra. Oktobrī – aknīstieša Alberta Voitiškim iespieddarbi, apbalvojumi; novembrī laikraksti un skolēnu burtnīcas, ko lietojuši ļaudis Susējas pagastā; decembrī – doc. J.Kažoka dokumenti un piemiņas lietas.
- Tematiskās ekspresizstādes tika rīkotas visa gada garumā (tika izstādīta numismātikas kolekcija, atspoguļotas kara ainas fotogrāfijās un rakstiskajos materiālos, eksponētas laikapstākļu mērierīces (termometri, barometri), atspoguļota Aknīstes tirgus un tirgošanās vēsture, arī Iesvētību fotogrāfijas un apsveikumi, iepazīstinājām apmeklētājus ar senajām

ārstniecības augu grāmatām, kā arī Aknīstes un tuvāko pagastu pašdarbnieku kolektīvu vēsturi, ar petrolejas lukturiem un lampām, ar mūzikas instrumentiem un mūzikas literatūru. Mainīgās ekspresizstādes (tematiskā izstāde un jaunieguvumu izstāde) tiek atjaunotas 1 reizi mēnesī.

Rīkotajos pasākumos

- Lekcija “Sienas segas. Latviskums” (pieaugušajiem) – 17.01.2023.
- Lekcija “Sienas segas. Latviskums” (skolēniem) – 18.01.2023.
- Izglītojoša ekskursija “Gar Radžupes krastu” (ģimenēm) – 21.01.2023.
- Nodarbība “25.marts – Aknīste – Sibīrija” (Aknīstes vsk.11.klasei) – 24.03.2023.
- Pasākums “Tikšanās ar aknīstieti, grāmatas “Nāvi mānot” autoru Haraldu Bruņinieku” (jaukta publika) – 15.07.2023.
- Nodarbība “Kā svinēja Ziemassvētkus un Jauno gadu vecajos laikos” (Aknīstes vsk.12.klase) – 03.11.2023.
- Izglītojoša ekskursija pa Aknīsti un Aknīstes luterāņu baznīcu (Aknīstes vsk.5.klase) – 15.11.2023.
- Lekcija “Stāsts par mūsējo: Jānim Kriškānam – 160” (pieaugušajiem) – 28.11.2023.
- Pasākums “Erudīts” (jaukta publika) – 01.12.2023.

Novadpētniecības jomā **sadarbība** notiek ar:

1. Aknīstes vidusskolas Vēstures pulciņu – tiek rīkotas ekskursijas, gatavoti pasākumus skolai, notiek kopīgas sarunas/diskusijas bibliotēkas Novadpētniecības nodaļā.
2. Biedrību “Sēlijas laivas” – tiek rīkotas izglītojošas ekskursijas.
3. Aknīstiešiem (gan vietējiem, gan bijušajiem) – tiek ievākti atmiņu stāstījumi, saņemti priekšmetu dāvinājumi.
4. Novadpētniekiem (Edīti Puleri – par Asares pagasta vēsturi, Ausmu Bērziņu – par Gārsenes pagasta/Aknīstes vēsturi, Albertu Kreņevski – par Gārsenes/Aknīstes vēsturi, Andreju Spoli – par Gārsenes/Aknīstes vēsturi).

Jauninājumi novadpētniecības darbā

Jauninājumi novadpētniecības darbā šajā gadā netika ieviesti, jo ir izveidota labi darbojošās novadpētniecības priekšmetu pieņemšanas kārtība, aprakstu veidošanas, topogrāfijas un kolekciju sistēma. Ir apgūts Aknīstes, Asares un Gārsenes iedzīvotāju loks, kuriem rūp pagātne gan stāstos, gan taustāmajās liecībās, tamdēļ turpinām sekmīgu sadarbību ar šo sabiedrības daļu (stāstījumi, priekšmetu dāvinājumi). Galvenais – nodrošināt ilgtspēju visam iesāktajam, neaizmirstot par iespējamu attīstību nākotnē.

Valdemāra Ancīša Aknīstes bibliotēkas novadpētniecības krājuma uzskaitē

Bibliotēkas novadpētniecības krājuma uzskaites dokumentācija sastāv no:

- Bibliotēkas novadpētniecības krājuma priekšmeta iegūšanas dokumentiem (dāvinājuma līgums un pieņemšanas akts);
- pamatkrājuma un palīgkrājuma inventāra grāmatām;
- aktiem par priekšmeta pieņemšanu uz laiku (deponēšanu) un aktiem par priekšmeta atdošanu;

- aktiem par bibliotēkas novadpētniecības krājuma priekšmetu izdošanu uz laiku (deponēšanu) un aktiem par priekšmetu saņemšanu atpakaļ;
- aktiem par Bibliotēkas novadpētniecības krājuma priekšmetu esības pārbaudi, vērtēšanu;
- aktiem par priekšmetiem, kas izņemti no Bibliotēkas novadpētniecības krājuma.

Bibliotēkas novadpētniecības krājuma priekšmetu pieņemšanas kārtība

1. Priekšmeta iegūšanas dokumentu - dāvinājuma līguma (izņemot gadījumus, kad līguma noslēgšana nav iespējama un priekšmets tiek pieņemts, pamatojoties uz Krājuma komisijas lēmumu) un pieņemšanas akta noformēšana:
 - 1.1. pieņemšanas aktā norāda akta numuru, pieņemšanas datumu, priekšmeta īpašnieka vārdu, uzvārdu, ieraksta kārtas numuru, priekšmeta nosaukumu, autoru un īsu aprakstu, priekšmetu skaitu, saglabātības pakāpi, uzskaites apzīmējumu (inventāra numurs), piezīmes, īpaši noteikumi priekšmeta izmantošanā;
 - 1.2. ja priekšmets tiek pieņemts pamatojoties uz Krājuma komisijas lēmumu, aktā norāda Krājuma komisijas sēdes protokola Nr. un datumu, priekšmeta nosaukumu, autoru un īsu aprakstu, priekšmetu skaitu, saglabātības pakāpi, cenu (pirktajiem priekšmetiem), uzskaites apzīmējumu (inventāra numurs), piezīmes, īpaši noteikumi priekšmeta izmantošanā;
 - 1.3. līgumu un aktu sastāda 3 eksemplāros, no kuriem viens glabājas Bibliotēkā, otrs – priekšmeta dāvinātājam, trešais – nodošanai glabāšanā Latvijas Valsts arhīvā. Aktā jābūt norādei par priekšmeta pāriešanu Bibliotēkas īpašumā. Aktu paraksta gan Bibliotēkas vadītājs, gan priekšmeta dāvinātājs.
 - 1.4. gadījumos, kad Bibliotēka īpašumā pieņem liela apjoma dāvinājumu (vismaz 100 vienību) – var sastādīt sākotnējo aktu, kurā netiek dots katra priekšmeta apraksts, bet tiek raksturots dāvinājums kopumā, norādot vienību skaitu.
2. Bibliotēkas novadpētniecības krājuma priekšmetu reģistrē atbilstošā krājuma inventāra grāmatā, priekšmetam piešķirot savu unikālu uzskaites apzīmējumu, kas sastāv no divām daļām:
 1. daļa – Bibliotēkas šifrs. Bibliotēkas šifrs pamatkrājumam ir AKM un palīgkrājumam - AKMp.
 2. daļa – priekšmeta inventāra numurs. Ieraksta kārtas numurs inventāra grāmatā. Abas daļas viena no otras atdalāmas ar atstarpi.
3. Pamatkrājuma un palīgkrājuma inventāra grāmatā jānorāda:
 - 3.1. uzskaites apzīmējums;
 - 3.2. pieņemšanas akta numurs, datums un priekšmeta avots;
 - 3.3. nosaukums un īss apraksts, priekšmeta vai kolekcijas izcelšanās, vēsture, leģenda (ja tāda ir);
 - 3.4. priekšmetu skaits un eksemplāru skaits;
 - 3.5. materiāls, tehnika;

- 3.6. izmēri centimetros (ļoti mazi priekšmeti milimetros) - taisnstūra priekšmetiem mēra garumu un platumu; apaļiem un elipsveidīgiem priekšmetiem mēra garāko diametru; trīsdimensiju apjoma priekšmetiem mēra augstumu, platumu, garumu; neregulāras formas priekšmetiem jāuzrāda lielākais augstums, platums vai diametrs; statujas augstumu norāda kopā ar pamatni, ja tie veido vienu veselumu; apģērbiem norāda plecu un jostas platumu, apģērba kopējo garumu;
 - 3.7. svars - dārgmetāla izstrādājumiem (izņemot priekšmetus, kuros dārgmetāls ir to sastāvdaļa);
 - 3.8. saglabātības pakāpe (atbilstoši pieņemšanas aktam);
 - 3.9. vērtība vai cena (iepirktajiem priekšmetiem);
 - 3.10. kolekcija, kurā priekšmets ieskaitīts;
 - 3.11. topogrāfija, kur priekšmets novietots;
 - 3.12. piezīmes (norāda ziņas par priekšmeta restaurāciju, konservāciju vai izņemšanu no pamatkrājuma vai palīgkrājuma).
4. Pamatkrājuma un Palīgkrājuma uzskaitē (inventāra grāmatas) tiek veikta elektroniski. Izdrukas veicamas reizi mēnesī ar attiecīgā perioda ierakstiem un glabājas mapēs. Gada beigās izdrukas caursūj un apstiprina ar Bibliotēkas vadītāja parakstu.
5. Katrs Bibliotēkas novadpētniecības krājuma priekšmets tiek iekļauts tematiski atbilstošajā kolekcijā, piešķirot kolekcijas numuru.
- 5.1. Kolekcijas numurs sastāv no 2 daļām:
 1. daļā - ir norāde par piederību kolekcijai;
 2. daļā (ap apakšciparu – *ja attiecas*) norāde par sīkāku kolekcijas sadalījumu.
 - 5.2. Kolekcijas numurs tiek rakstīts ar parasto zīmuli:
 - uz/pie krājuma priekšmeta aiz uzskaites apzīmējuma;
 - pieņemšanas aktā – sadaļā „Uzskaites apzīmējums”;
 - AKM vai AKMp inventāra grāmatā – sadaļā „Kolekcija”;
 - priekšmeta apraksta kartītē aiz uzskaites apzīmējuma;
 - nepieciešamības gadījumā – uz krājuma priekšmeta iepakojuma (mapes, kastes, aploksnes u.c.).
6. Pēc priekšmetu pieņemšanas dokumentu noformēšanas, priekšmeta reģistrācijas un iekļaušanas kolekcijā, tiek veidota priekšmeta apraksta kartīte.
- 6.1. Priekšmeta apraksta kartītē jābūt norādītam:
 - 6.1.1. priekšmeta uzskaites apzīmējumam;
 - 6.1.2. kolekcijas numuram;
 - 6.1.3. pieņemšanas akta numuram, datumam, priekšmeta avotam;
 - 6.1.4. priekšmeta nosaukumam un datējumam;
 - 6.1.5. topogrāfijai;
 - 6.1.6. oriģināls vai kopija;

- 6.1.7. vai priekšmets ir autortiesību objekts;
- 6.1.8. priekšmeta izmēriem vai svaram;
- 6.1.9. priekšmeta aprakstam un vēsturei;
- 6.1.10. izgatavošanas tehnikai un materiālam;
- 6.1.11. priekšmeta saglabātības pakāpei.

6.2. Pēc priekšmeta apraksta kartītes izdrukāšanas tā tiek novietota atbilstošā Bibliotēkas novadpētniecības krājuma tematiskās kartotēkas sadaļā.

- 7. Bibliotēkas novadpētniecības krājuma priekšmetam pēc tā pieņemšanas tiek veikta pirmapstrāde (tīrīšana, mazgāšana, atputekļošana) un dezinfekcija. Tad priekšmets tiek iepakots (mapēs, kastēs u.t.t.) un novietots krājuma telpā.
- 8. Bibliotēkas novadpētniecības krājuma zinātniskā izpēte (detalizēta apraksta veidošana un vizuāla fiksācija) tiek veikta pamatojoties uz priekšmetu uzskaites dokumentāciju. Ja priekšmeta zinātniskā izpēte tiek veikta vienlaicīgi ar priekšmeta pieņemšanas dokumentu noformēšanu, tad šī informācija tiek fiksēta inventāra grāmatā sadaļā "Priekšmeta apraksts". Informācija, kas iegūta veicot priekšmetu zinātnisko izpēti pēc priekšmeta pieņemšanas krājumā, tiek atspoguļota priekšmetu apraksta kartītē.

9. Bibliotēkas novadpētniecības krājuma priekšmetu signēšana:

9.1. Pēc priekšmeta pieņemšanas krājumā to signē - uz priekšmeta uzraksta uzskaites apzīmējumu (Bibliotēkas šifru, inventāra numuru).

9.2. Signēšanai drīkst izmantot tikai tādus materiālus, kas nebojā priekšmetu. Aizliegts signēšanai izmantot ķīmisko zīmulus, zīmogrāsu, neatbilstošu tinti, kā arī nepārbaudītas krāsas un lakas. Signatūras piestiprināšanai nedrīkst izmantot naglas, metāla piespraudes, līmi un līdzīgus materiālus, kas var radīt priekšmeta mehānisku bojājumu.

9.3. Uzskaites apzīmējumam uz priekšmeta jābūt skaidri salasāmam un novietotam tā, lai uzskaites apzīmējums priekšmeta eksponēšanas laikā nebūtu redzams apmeklētājiem. Uzskaites apzīmējums nedrīkst aizsegēt vai bojāt jebkura veida informāciju par priekšmetu.

9.4. Ja uz priekšmeta pamatnes ir firmas vai autora zīmes, kā arī agrākie inventāra numuri, tos nedrīkst aizklāt ar jaunajiem uzskaites apzīmējumiem. Agrākos inventāra numurus uz priekšmeta aizliegts iznīcināt.

9.4.1. Uzskaites apzīmējumu raksta:

- 9.4.1.1. rakstiskiem materiāliem (rokraksti, publikācijas, dokumenti, pētījumi, u.tml.) lapas otrā pusē, kreisajā apakšējā stūrī. Ja krājuma materiāls sastāv no vairākām atsevišķām lapām, uzskaites apzīmējums rakstāms uz katras no tām;
- 9.4.1.2. grāmatām 2.vāka iekšpusē, kreisajā apakšējā stūrī;
- 9.4.1.3. fotogrāfijām aizmugurē, kreisajā apakšējā stūrī;
- 9.4.1.4. fotonegatīviem uz negatīva perfomaliņas emulsijas;
- 9.4.1.5. tekstilijām uzskaites apzīmējumi rakstāmi uz balta kokvilnas auduma etiķetes, ko piešuj attiecīgajam priekšmetam uz kreisās puses;

9.4.1.6. gleznām uzskaites apzīmējums rakstāms ar parasto zīmuli tās aizmugurē, kreisajā apakšējā stūrī;

9.4.1.7. ja priekšmets ir ievietots ietvarā, signējams arī ietvars, ja tas nav uzskaitīts atsevišķi;

9.4.1.8. neliela izmēra priekšmetiem (piem. arheoloģiskie priekšmeti, monētas, nozīmes) vai priekšmetiem, uz kuriem uzskaites apzīmējumi nav vēlami to saglabātības dēļ, uzskaites apzīmējumus raksta uz etiķetēm, kuras piesien priekšmetam vai ievieto aploksnē kopā ar attiecīgo priekšmetu.

2023.gada beigās bibliotēkas novadpētniecības materiālu krājums ir sistematizēts 24 kolekcijās. Katram kolekcijā iekļautajam priekšmetam ir veikts apraksts, signēšana un fotofiksāža vai skenēšana (atkarībā no materiāla veida). Priekšmeti ir iepakoti un novietoti glabāšanai vai eksponēti kādā no notiekošajām izstādēm. Priekšmeti izvietoti atbilstoši krājuma topogrāfijai.

Krājuma topogrāfija precīzi norāda kāda tipa priekšmeti tiek vākti bibliotēkas novadpētniecības krājumā: fotogrāfijas, grāmatas, dokumenti, banistika (karogi, vimpeli), periodika, iespieddarbi, lietiskie priekšmeti, rakstiskie priekšmeti, mākslas darbi, kartes, keramika, telpu aprīkojums, faleristika (ordeņi, medaļas nozīmītes), tekstilijas, numismātika un arheoloģiskie priekšmeti.

Ērtai krājuma materiālu apskatei un atlasei ir izveidots bibliotēkas iekšējais digitālais katalogs, kurā priekšmeti skatāmi gan pēc piederības kolekcijai, gan pēc priekšmeta tipa.

Digitālais katalogs atvieglo darbu gan krājuma priekšmetu meklēšanā, gan konsultāciju sniegšanā – šī ir iespēja darbā neizmantojot priekšmeta oriģinālu, bet iegūt priekšmeta informāciju izmantojot datoru. Priekšmeta oriģināla izmantošana notiek tikai eksponējot to pamatekspozīcijā vai tematiskajās izstādēs, vai īpašos gadījumos, kad digitālais attēls nenodrošina to izpratni, ko sniedz oriģināla apskate.

Bibliotēkas iekšējais digitālais katalogs tiek glabāts vairākos datu nesējos, paralēli tam tas glabājas arī pašvaldības nodrošinātajā OneDrive datu mākonī.

Novadpētniecības darba **problēmas** un to risinājumi

Nav nepieciešamības ieslīgt problēmu meklējumos, jo novadpētniecības darbs 2023.gadā ikdienā tika sistemātiski un mērķtiecīgi veikts tajā apjomā, kāds ir iespējams strādājot ar esošajiem cilvēku resursiem.

Tomēr pastāv zināmas bažas par bibliotēkām no 2024.gada uzticētajiem papildus pienākumiem (VPVKAC funkciju pārņemšana), kas rada draudus kvalitatīvam pamatdarbam. Tā kā V.Ancīša Aknīstes bibliotēkas Novadpētniecības nodaļas darbiniekam ir noteikts būt par aizvietotāju VPVKAC darbinieka prombūtnes laikā (slimības, atvaļinājuma, papildatvaļinājuma laiks), tas rada riskus gan faktā, ka novadpētniecības darbs tiks veikts ar pārrāvumiem (jo vairāk tamdēļ, ka darba vieta atradīsies citā adresē), gan netiks nodrošināta iespēja vadīt ekskursijas, ja tajā pašā laikā būs jāpilda VPVKAC pienākumi.

Turpmākās attīstības vajadzības:

- Vēl sekmīgākai novadpētniecības darba attīstībai būtu nepieciešams iegūt papildus TIKAI novadpētniecības priekšmetu glabāšanai atbilstošas telpas, jo patlaban netiek attīstīta telpisko priekšmetu vākšana, bet visa uzmanība ir veltīta priekšmetu grupai (fotogrāfijas, dokumenti,

grāmatas), kurai šobrīd ir gan vieta, gan apstākļi tās sekmīgai un drošai glabāšanai (labas telpas ar piemērotu mikroklimatu un atbilstošu drošību).

- Joprojām tiek gaidīta iespēja sadarboties ar Latvijas Nacionālo bibliotēku novadpētniecības priekšmetu digitalizācijā un nodrošināšanā, ka jebkuram interesentam, kam ir attiecīgās prasmes un interese, būtu iespēja iepazīties ar Sēlijas vēstures liecībām to digitālā versijā.

9. Projekti

Situācijas apraksts un interpretācija

2023.gadā Bibliotēka piedalījās VKKF lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”. Projekta ietvaros tika iegādātas 25 grāmatas par kopējo summu 240 eiro. Projekts darbojas kā atbalsts bibliotēkai grāmatu iegādē, kā arī veicina lasītājos interesi par lasīšanu, īpaši aktīvi iesaistīti ir pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērni. Katru gadu labākajiem lasītājiem tiek rīkots noslēguma pasākums ar aktivitātēm un balvām, arī tā ir sava veida motivācija bērniem lasīt vairāk.

Otrs šī gada projekts, arī jau vairāku gadu garumā, ir “Vērtīgo grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”, kura ietvaros tika saņemtas 15 vērtīgas latviešu autoru grāmatas 206 eiro vērtībā, tai skaitā trīs grāmatas bērnu auditorijai. Šis projekts dod iespēju papildināt Bibliotēkas krājumu ar vērtīgu literatūru.

Tabula “Projektu apkopojums”

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (t. sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, īss kopsavilkums, dalībnieku skaits)	Atbalstīts/ neatbalstīts
Lasīšanas veicināšanas programma “Bērnu, vecāku un jauniešu žūrija”	VKKF	239.98	Jūnija beigās tika saņemtas 25 projekta grāmatas – paredzētas lasītājiem vecuma kategorijās: 5+, 9+, 11+ un pieaugušajiem. Kopējais projektā iesaistīto dalībnieku skaits ir 53, lielāko daļu sastāda pirmsskolas vecuma bērni. Projekts noslēdzas 2024.gada janvārī, dalībniekiem aizpildot izlasīto grāmatu novērtējuma anketu. Plānots kopīgs noslēguma pasākums aktīvajiem lasītājiem.	Atbalstīts
Programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”	LNB	205.54	Projekta ietvaros tika saņemtas 15 vērtīgas latviešu autoru grāmatas 206 eiro vērtībā, tai skaitā trīs grāmatas bērnu auditorijai. Šis projekts dod iespēju papildināt Bibliotēkas krājumu ar vērtīgu literatūru.	Atbalstīts

Turpmākās attīstības vajadzības:

- Izskatīt iespējas piedalīties projektos, kas dotu iespējas pilnveidot personāla profesionālās kompetences un piesaistīt finansiālos līdzekļus bibliotēkas attīstībai.

10. Publicitāte

Situācijas apraksts un interpretācija:

Informācija par plānotajiem pasākumiem tiek nodota apmeklētājiem vairākos veidos:

- klātienē mutiski, kārtējā bibliotēkas apmeklējuma laikā;
- afišas bibliotēkas priekšelpā;
- informācija Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas tīmekļa vietnē;
- informācija sociālajos tīklos Facebook un Instagram;
- telefoniska saziņa, personiski uzaicinot apmeklētājus;
- nododot informāciju Jēkabpils sabiedrisko attiecību speciālistam ievietošanai Jēkabpils novada vēstīs.

Visefektīvākais saziņas veids ir apmeklētāju uzaicināšana, sazinoties personiski, arī Facebook vietnē ievietotā informācija izplatās ātri, tomēr nepieciešams to periodiski aktualizēt, lai nepazūd plašajā informācijas apjomā.

2022.gadā tika uzsākts darbs pie Bibliotēkas tīmekļa vietnes izstrādes. Galvenais iemesls personīgās tīmekļa vietnes nepieciešamībai ir vēlme padarīt pieejamus novadpētniecības krājuma materiālus. Kā tika minēts 8.sadaļā, Novadpētniecības nodaļa var lepoties ar 24 kolekcijām, un informācijas ievietošana tīmekļa vietnē būtu efektīvs veids, kā popularizēt krājumu un ļaut interesentiem ar to iepazīties – virtuāli, ar iespēju tikt klātienē.

Pārskata periodā vienīgās **publikācijas**, kas tika ievietotas medijos, ir no Novadpētniecības nodaļas (skatīt 8.sadaļā). Vairākas reizes šī gada laikā laikrakstā Brīvā Daugava tika pārpublicēti ieraksti no Bibliotēkas Facebook lapas, bet, tā kā tas nav Bibliotēkas apzināts autordarbs, šeit publikācijas netiks uzskaitītas.

Bibliotēkai ir profils **Facebook** vietnē, kurā 2023.gadā publicēti 145 ieraksti, gada nogalē sekotāju skaits tuvojās pieciem simtiem. Augustā tika izveidots bibliotēkas **Instagram** konts, lai sasniegtu to auditoriju (galvenokārt jauniešus), kas neizmanto Facebook un Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas tīmekļa vietni. Laika posmā no augusta līdz decembrim ievietoti 31 ieraksti, kopējais sekotāju skaits – 63.

Tabula "Sociālo tīklu saturvienību skaits"

	Saturvienību skaits
	2023
Facebook	145
Instagram	31

Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi

	2021	2022	2023
Pasākumi	15	14	40
Izstādes	35	37	53
			12
			12

Pārskata periodā notikusi aktīva darbība izstāžu un pasākumu organizēšanā. No 40 rīkotajiem pasākumiem 30 – bērnu un 10 – pieaugušo auditorijai. Abonementā un Bērnu literatūras nodaļā veidotas 53 literatūras un tematiskās izstādes, 12 mākslas un citu radošo darbu izstādes, 12 novadpētniecības krājuma materiālu izstādes.

Pēc Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas iniciatīvas, tika izstrādāts logo katrai novada bibliotēkai, kas tiek aktīvi izmantots un rada profesionālu publisko tēlu.

Runājot par izaicinājumiem, jāmin, ka informācijas nodošanas un intereses izraisīšanas ziņā grūti sasniedzama ir jauniešu auditorija. Ja viņiem bibliotēka nav saistoša kā fiziska vieta, kuru apmeklēt klātienē, nav intereses tai sekot arī sociālajos tīklos.

Turpmākās attīstības vajadzības:

- izvietot afišas par gaidāmajiem pasākumiem un izstādēm arī uz pilsētas afišu staba;
- organizēt pasākumus, kas paredzēti pusaudžu un jauniešu auditorijai. 2024.gadā plānots uzsākt “Grāmatu un diskusiju cienītāju klubu” jauniešiem, rīkot Mafijas pēcpusdienas, literāras un tematiskas izlaušanās spēles.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Situācijas apraksts un interpretācija:

Tā kā Aknīstes bibliotēka ir Jēkabpils Galvenās bibliotēkas struktūrvienība, visciešākā **sadarbība** dažādos jautājumos notiek ar Galveno bibliotēku, tiek saņemts atbalsts ikdienas darbā, notiek sadarbība metodisku un finansiālu jautājumu risināšanā. Praktiskā ziņā Aknīstes pilsētas pārvalde ir Bibliotēkas atbalstītājs, iesaistoties gan finansiālu, gan saimniecisku jautājumu risināšanā.

Organizēto aktivitāšu jomā galvenie sadarbības partneri ir PII “Bitīte”, Aknīstes vidusskolas, Jēkabpils Bērnu un jauniešu centra struktūrvienība Aknīstē, Jēkabpils Mākslas skolas Aknīstes filiāle, sadarbība ar šīm iestādēm detalizēti aprakstīta 7.nodaļā. Papildus 7.nodaļā minētajām aktivitātēm, jāpiebilst, ka Aknīstes BJC tiek izmantotas telpas pasākumiem, kuros paredzēts liels apmeklētāju skaits. 2023.gadā tāds bija dzejnieces Ārijas Elksnes 95.jubilejai veltītais muzikālais dzejas pasākums sadarbībā ar sieviešu vokālo ansambli “Viotonika” un Uldi Linartu.

Citi sadarbības partneri:

- Aknīstes veselības un sociālās aprūpes centrs. Notikuši 3 pasākumi: informatīva nodarbība “Rokraksti un likteņi”, muzikāls dzejas pasākums veltīts dzejnieces Ārijas Elksnes 95.jubilejai. muzikāls dzejas pasākums veltīts Dzejas dienām.
- Viesu nams un kafejnīca “Liepas”. Sadarbība notiek, rīkojot Erudīcijas konkursu komandām, pirmkārt, tāpēc, ka bibliotēkas telpas nav pietiekoši plašas, lai uzņemtu tik lielu dalībnieku skaitu, otrkārt, neformālas atmosfēras radīšanai, kāda pieder šāda veida pasākumam.
- Biedrība “Sēlijas laivas”. Notiek sadarbība ekskursiju un pārgājienu rīkošanā.
- 2023.gada nogalē tika atjaunota sadarbība ar Rokišķu tautas mākslas centru, vienojoties par lietuviešu mākslinieku izstāžu rīkošanu Aknīstes bibliotēkā 2024.gadā.

Turpmākās attīstības vajadzības:

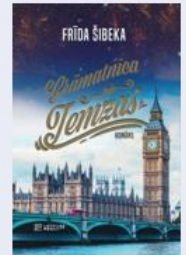
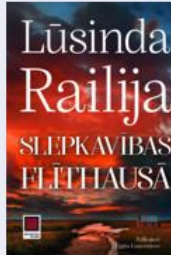
- nostiprināt sadarbību ar augstāk minētajām iestādēm, izmantot radušās iespējas un pieņemt citus potenciālas sadarbības piedāvājumus.

1.pielikums
Visbiežāk izsniegtās grāmatas 2023.gadā

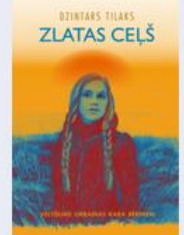
Originālliteratūra

Tulkotā literatūra

Bērnu literatūra

Tabula "Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi"

N.p. k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	02.02.	MsTeams	KISC	Vebinārs "KISC piedāvātie e-resursi Latvijas bibliotēkām"	3	Attālināti
2.	08.02.	MsTeams	LNB	Seminārs "4-7 gadus vecu bērnu digitālā drošība internetā"	2	Attālināti
3.	22.02	MsTeams	LNB	Seminārs "Par skaļās lasīšanas sacensībām"	4	Attālināti
4.	27.02.	MsTeams	LNB	Tīmekļseminārs "Finanšu pratība, medijpratība un bibliotēkas"	3	Attālināti
5.	04.04.	MsTeams	LNB	Tematiskā diskusija "Darbs ar bērniem un jauniešiem"	4	Attālināti
6.	19.09.	MsTeams	LNB	Konference "Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotēkaram".	3,5	Attālināti
7.	05.10.	JGB	Izglītības un attīstības centrs "EGO"	Seminārs "Prātīgas un neprātīgas idejas dažādu svētku, pasākumu organizēšanā un to vizuālā noformēšanā"	8	Klātienē
	23.10.	MsTeams	BDA	Kiberdrošības e-kurss "Drošs darbinieks"	4	Attālināti
8.	07.11.	MsTeams	LNB	Seminārs "Medijpratība pirmsskolā"	1,5	Attālināti
9.	28.11.	MsTeams	LNB	Tīmekļseminārs "Jaunieši un sociālie mediji: kā gudri patērēt un radīt"	2,5	Attālināti
10.	05.12.	MsTeams	KISC	Seminārs "Drošība digitālajā vidē"	5	Attālināti
10.	13.12.	LNB	LNB	Seminārs "Jaunieši šeit ir gaidīti"	5	Klātienē
11.	2023.gada oktobris – 2024.gada maijs	LNB MsTeams	LNB	Programma "Medijpratības meistari"	30	Klātienē Attālināti

3.pielikums
2023.gada pasākumu un izstāžu plāns

Izstāžu un pasākumu plāns		
Mēnesis	Pasākums	Izstāde
Janvāris	<ul style="list-style-type: none"> • Katru pirmdienu rīta lasīšanas stunda PII “Bitīte” Zīļuku grupas bērniem • Jaunākās bērnu literatūras apskats Aknīstes vidusskolas 6.klases skolēniem • Sienas segu izstāde un iepazīšanās ar sienas segu tehniskajiem rakstiem (pieaugušajiem un Aknīstes vidusskolas skolēniem) 	<ul style="list-style-type: none"> • Jauniegvumu izstāde • Novadpētniecības krājuma ekspresizstāde “Numismātika” • Literatūras izstāde “Mūsu nelaime ir tā, ka mēs nekad skaidri nezinām, kur mūsu nevarēšana beidzas un mūsu negribēšana sākas.” Rakstniekam Rūdolfam Blaumanim – 160 • Tematiskā izstāde “Tās 1991.gada barikāžu gaišās naktis...”. 1991.gada barikāžu atceres diena. • Literatūras izstāde “Cilvēks pasaulē dzīvo, lai labāks kļūtu, nevis lai labāk dzīvotu!”. Dramaturgam Mārtiņam Zīvertam – 120 • Tematiskā izstāde “Truša gadu sagaidot!” • Igauņu literatūras diena abonementā un bērnu literatūras nodaļā
Februāris	<ul style="list-style-type: none"> • Katru pirmdienu rīta lasīšanas stunda PII “Bitīte” Zīļuku grupas bērniem • “Starptautiskā pasaku stāstīšanas diena” interaktīva nodarbība PII “Bitīte” Zīļuku grupas bērniem • Meteņdienas pasākums PII “Bitīte” Taurenīšu un Zīļuku grupu bērniem • “Vispasaules drošāka interneta diena” – interaktīva nodarbība jauniešiem • “Dzīvot mīlestībai” muzikāls dzejas pasākums par godu dzejnieces Ārijas Elksnes 95.jubilejai • “Starptautiskā dzimtās valodas diena” – tiešsaistes viktorīna 	<ul style="list-style-type: none"> • Jauniegvumu izstāde • Dinas Lukstiņas gleznu izstāde • Novadpētniecības krājuma ekspresizstāde “Kara tēma” • Literatūras izstāde “Dzīvot mīlestībai” Dzejniecei Ārijai Elksnei – 95 • Literatūras izstāde “Par mīlestību un draudzību pasaku un stāstu pasaulē” • Literatūras izstāde abonementā un bērnu nodaļā “Lasām lietuviešu autoru grāmatas!” Lietuvas Neatkarības diena • Tematiskā izstāde “Starptautiskā dzimtās valodas diena”
Marts	<ul style="list-style-type: none"> • Katru pirmdienu rīta lasīšanas stunda PII “Bitīte” Zīļuku grupas bērniem • Katru piektdienu digitālās pratības nodarbība PII “Bitīte” Taurenīšu grupas bērniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Jauniegvumu izstāde • Dainas Eglītes gleznu izstāde • Novadpētniecības krājuma ekspresizstāde “Laikapstākļu mērīšanas ierīces 20.gs.20.-30.gados”

	<ul style="list-style-type: none"> • Starptautiskā teātra diena – radoša nodarbība PII “Bitīte” Zīļuku grupas bērniem • Informatīva nodarbība Aknīstes VSAC “Rokraksti un likteņi” • Muzikāls dzejas pasākums Aknīstes VSAC • Izglītojoša nodarbība Aknīstes vidusskolas 11.klases skolēniem par 1949.gada 25.marta deportācijām 	<ul style="list-style-type: none"> • Tematiskā izstāde “Ievērojamākās sievietes Latvijas kultūrā, politikā, mākslā...” • Literatūras izstāde “Pavasaris dzejā” par godu Pasauls Dzejas dienai • Tematiskā izstāde “Ūdeņi aicina” par godu Pasauls Ūdens dienai • Literatūras izstāde “Nezini, vai vispār ir brīdis, kad nerakstu” Rakstniekam, žurnālistam Paulam Bankovskim – 50 • Literatūras izstāde “Pavasari, esi sveiks!”
Aprīlis	<ul style="list-style-type: none"> • Katru pirmdienu rīta lasīšanas stunda PII “Bitīte” Zīļuku grupas bērniem • Katru piektdienu digitālās pratības nodarbība PII “Bitīte” Taurenīšu grupas bērniem • Bērnu un Jauniešu žūrijas noslēguma pasākums • Eiropas digitālā nedēļa – virtuālā padomu siena, kā pasargāt sevi internetā 	<ul style="list-style-type: none"> • Jauniegvumu izstāde • Ziedoņa Bārbala gleznu izstāde • Novadpētniecības krājuma ekspresizstāde “Tirgus un tirgošanās Aknīstē” • Literatūras izstāde “Darbs ir lieliska nobēgtuve” Tulkotājai Silvijai Bricei – 65 • Tematiskā izstāde “Nāc nākdama, Liela diena!” bērnu literatūras nodaļā • Tematiskā izstāde “Lieldienu gaidīšanas laiks” abonementā • Literatūras izstāde “Pasauls kino grāmatu plauktā” • Literatūras izstāde “Es atkal, Aknīste, pie tevis nāku...” Dzejniecei, novadniecei Nulai Dzirkalei – 90
Maijs	<ul style="list-style-type: none"> • Katru pirmdienu rīta lasīšanas stunda PII “Bitīte” Zīļuku grupas bērniem • Katru piektdienu digitālās pratības nodarbība PII “Bitīte” Taurenīšu grupas bērniem • Stāstījums par gārsenieti Jāni Kažoku (Gārsenē, V.Kalnieša privātkolekcijas “Solis sendienās” telpās) • Izglītojošas ekskursijas gida pavadībā pa Aknīsti • “Kas dzīvo bibliotēkā?” Iepazīšanās nodarbības PII “Bitīte” Rūķīšu grupas bērniem • Pārgājiens pa 1937. gada Kārļa Vanaga izplānoto tūrisma maršrutu Aknīste – Subate 	<ul style="list-style-type: none"> • Jauniegvumu izstāde • Mētras Daumes fotogrāfiju izstāde “Mātes un meitas” • Novadpētniecības krājuma ekspresizstāde “Maijs – iesvētību mēnesis” • Literatūras izstāde “Tas ir ļoti svarīgi – laiku pa laikam kļūt mazam, lai augtu liels” Imantam Ziedonim – 90 • Literatūras izstāde “Mātes sirds – bezdibenis, kura dziļumos vienmēr atradīsies piedošana” (Balzaks) • Literatūras izstāde “Latviešu patriotiskā dzeja” par godu Latvijas Neatkarības atjaunošanas dienai • Literatūras izstāde Maijai Laukmanei – 70
Jūnijs	<ul style="list-style-type: none"> • Lasīšanas veicināšanas pasākums “Grāmatu Bingo” • Izglītojošas ekskursijas gida pavadībā pa Aknīsti 	<ul style="list-style-type: none"> • Jauniegvumu izstāde • Jēkabpils Mākslas skolas audzēkņu darbi “Mūsu saule” – radošo darbu izstāde • Novadpētniecības krājuma ekspresizstāde “Ārstniecības augi”

		<ul style="list-style-type: none"> • Tematiskā izstāde “Nāc nākdama, Jāņu diena” bērnu literatūras nodaļā • Literatūras izstāde Dzejniekam, literatūras kritiķim, novadniekam Imantam Tuņķelim – 85
Jūlijs	<ul style="list-style-type: none"> • Lasīšanas veicināšanas pasākums “Grāmatu Bingo” • Izglītojošas ekskursijas gida pavadībā pa Aknīsti 	<ul style="list-style-type: none"> • Tematiskā izstāde “Vasara – ceļojumu laiks” • Literatūras izstāde rakstniecei, novadniecei Mildai Geidānei – 95 • Tematiskā izstāde “Vasaras piedzīvojums”
Augusts	<ul style="list-style-type: none"> • Jēkabpils Bērnu un Jauniešu Aknīstes struktūrvienības vasaras nometnes “Kabata” dalībnieku pasākums • Edgara Mireka lauksaimniecības tehnikas modeļu izstādes “Sapnis par savu saimniecību” atklāšanas pasākums • Lasīšanas veicināšanas pasākums “Grāmatu bingo” noslēgums • Izglītojošas ekskursijas gida pavadībā pa Aknīsti 	<ul style="list-style-type: none"> • Jauniegvumu izstāde • Edgara Mireka lauksaimniecības tehnikas modeļu izstāde “Sapnis par savu saimniecību” • Tematiskā izstāde bērnu literatūras nodaļā “Pirātu diena” un “Viss par princesēm” • Literatūras izstāde “Pagatavo pats!” • Literatūras izstāde dzejniecei Olgai Lisovskai - 95
Septembris	<ul style="list-style-type: none"> • Katru nedēļu – rīta lasīšanas stunda PII “Bitīte” 5-gadīgiem bērniem • Katru nedēļu – lasīšanas stunda PII “Bitīte” 6-gadīgiem bērniem • Bibliotekārās stundas pēc pieprasījuma Aknīstes vidusskolas skolēniem • Dzejas dienas – pasākumu cikls dažādiem vecumposmiem • Muzikāls dzejas pasākums “Dzeja elpo” Aknīstes VSAC senioriem 	<ul style="list-style-type: none"> • Edgara Mireka lauksaimniecības tehnikas modeļu izstāde “Sapnis par savu saimniecību” • Tematiskā izstāde “Sveicinām septembri!” • Literatūras izstāde “Nāk rudens apgleznot Latviju” • Literatūras izstāde Inesei Zanderei – 65 • Tematiskā izstāde “Tēva tēls latviešu literatūrā” • Izstāžu cikls “Grāmatu varavīksne” • In memoriam Monika Zīle
Oktobris	<ul style="list-style-type: none"> • Katru nedēļu – rīta lasīšanas stunda PII “Bitīte” 5-gadīgiem bērniem • Katru nedēļu – lasīšanas stunda PII “Bitīte” 6-gadīgiem bērniem • Bibliotekārās stundas pēc pieprasījuma Aknīstes vidusskolas skolēniem • Helovīna tīmekļos – pasākumi dažādu vecumposmu bērniem • Meistarklase mandalu punktošanā – nodarbība mākslinieces Ingas Āriņas vadībā (atsevišķi bērniem un pieaugušajiem) 	<ul style="list-style-type: none"> • Jauniegvumu izstāde • Novadpētniecības krājuma ekspresizstāde • Fotografiju izstāde “Karš Ukrainā” • Literatūras izstāde “Bezizejai vienmēr ir izeja, varbūt var iziet pa to?” rakstniekam Albertam Belam – 85 • Tematiskā izstāde “Tas, kurš vēršoties pagātnē, spēj atrast jauno, ir cienīgs būt par skolotāju” veltīta Pasauls Skolotāju dienai • Literatūras izstāde “Katra valsts lielākais dārgums ir tās valoda” veltīta Valsts Valodas dienai • Tematiskā izstāde “Baiso stāstu stūrītis”
Novembris	<ul style="list-style-type: none"> • Katru nedēļu – rīta lasīšanas stunda PII “Bitīte” 5-gadīgiem bērniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Jauniegvumu izstāde • Mākslas izstāde

	<ul style="list-style-type: none"> • Katru nedēļu – lasīšanas stunda PII “Bitīte” 6-gadīgiem bērniem • Bibliotekārās stundas pēc pieprasījuma Aknīstes vidusskolas skolēniem • Skolu darbiniekam Jānim Kriškānam - 160. Lekcija par J.Kriškāna devumu laikmetam • Ziemeļvalstu literatūras nedēļa • Viktorīna “Ko tu zini par Latviju?” • Mārtiņdienas pasākums pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Novadpētniecības krājuma ekspresizstāde • Literatūras izstāde “Tie, kas dimantus meklē, nenēsā tos un neprot nēsāt. Tie, kas dimantus nēsā, ir aizmirsuši laimi tos meklēt un atrast.” Ojāram Vācietim – 90 • Tematiskā izstāde “Var viena zeme skaista būt Un desmitā, un simtā, Bet viena ir vismīļākā, Un tā ir zeme dzimtā.” /J.Osmanis/
Decembris	<ul style="list-style-type: none"> • Erudīcijas konkurss • Katru nedēļu – rīta lasīšanas stunda PII “Bitīte” 5-gadīgiem bērniem • Katru nedēļu – lasīšanas stunda PII “Bitīte” 6-gadīgiem bērniem • Bibliotekārās stundas pēc pieprasījuma Aknīstes vidusskolas skolēniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Mākslas izstāde Intas Jakovļevas gleznu izstāde • Novadpētniecības krājuma ekspresizstāde • Tematiskā izstāde “Ziemas Saulgriežu ceļš” • Literatūras izstāde “Dzejojīti iemācījies?” • Tematiskā izstāde “Ziemassvētku gaidīšanas laiks” • Literatūras izstāde “Sakām – latviešu detektīvs, domājam – Kolbergs; sakām – Kolbergs, domājam – latviešu detektīvs” rakstniekam, scenāristam Andrim Kolbergam – 85 • Literatūras izstāde Edvartam Virzam - 140
Visu gadu		<p>Maza mana tēvu zeme, Divu roku platumā. (K. Skujenieks)</p> <p>Mums jāzina sava vēsture. Jāzina vairāk tālab, lai mēs mācītos no savām kļūdām. Lai mēs zinātu, kas mēs esam un ko mēs iespētu, ja prastu no šīm kļūdām izvairīties. Lai mēs dzīvotu gudrāk un lielākā saskaņā ar savu sirdsapziņu. /V. Ancītis/ (izstāde)</p> <p>Asa sižeta cienītājiem (izstāde) Romantiskiem vakariem (izstāde)</p> <p>Iepazīsti sevi (izstāde) Jaunākās grāmatas Sērija ES ESMU... (izstāde) Sērija Mēs. Latvija. XX gadsimts (izstāde)</p>

4.pielikums

Ieskats bibliotēkas pasākumos (pieaugušo auditorijai)

Aknīstē un apkārtnē tapušo sienas segu izstāde, tehniskie raksti un stāstījums par latviskumu sienas segās

Muzikāls dzejas pasākums “Dzīvot mīlestībai” veltīts dzejnieces Ārijas Elksnes 90.jubilejai

Aknīstes VSAC “Rokraksti un likteņi”

Tikšanās ar grāmatas “Nāvi mānot” autoru Haraldu Bruņinieku

Muzikāls dzejas pasākums “Dzīvot mīlestībai” Aknīstes VSAC

Ekskursija pa Aknīsti tūristu grupai no Valmieras

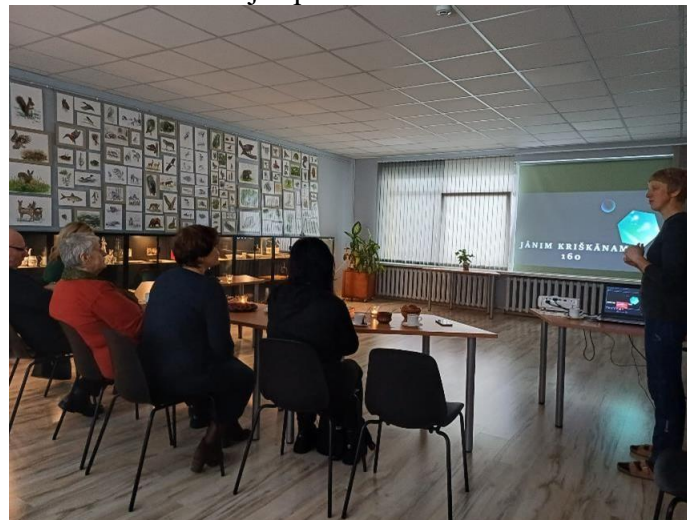

Edgara Mireka lauksaimniecības tehnikas modeļu izstādes atklāšana

“Es – krāsa – punktiņš” Mandalu punktošanas nodarbība ar brīvmākslinieci Ingu Āriņu

Muzikāls dzejas pasākums Aknīstes VSAC

“Stāsts par mūsējo. Aknīstietim, skolu un bibliotēku darbiniekam Jānim Krīškānam – 160”

Erudīcijas konkursa komandām 1.kārta

Latvijas Republikas proklamēšanas dienas noformējums

1991.gada Barikādēm – 32 atceres dienas noformējums

Latvijas Republikas proklamēšanas dienas noformējums

*5.pielikums
Ieskats bibliotēkas pasākumos (bērnu un jauniešu auditorijai)*

Stāstījums par latviskumu sienas segās 8.klases izglītojamajiem

Metēdņas pasākums pirmsskolas audzēkņiem

Starptautiskā pasaku stāstīšanas diena

Digitālās prātības nodarbības 6 gadus veciem bērniem

“Drošāka interneta diena”9.klases izglītojamajiem

Pasaules Ūdens diena

Bērnu žūrijas noslēguma pasākums

Informatīva stunda par 1949.gada 25.marta deportācijām

Starptautiskā Teātra diena

“Zilais cerību zirgs” pēc I. Ziedoņa zilās pasakas izstāde

Ekskursija Novadpētniecības nodaļā deju grupām no Rīgas

Aktivitāšu diena nometnes “Kabata” dalībniekiem

Miķeļdienas pasākums pirmsskolas audzēkņiem

Dzejas dienu orientēšanās pasākums “Dzejolim pa pēdām”

Dzejas dienu orientēšanās pasākums “Dzejolim pa pēdām”

Bērnu žūrijas grāmatu lasīšana

Dzejas dienu radošās rakstīšanas nodarbība “Es = dzejnieks”

Dzejas dienu radošās rakstīšanas nodarbība “Es = dzejnieks”

Aknīstes vidusskolas vēstures pulciņa nodarbības

Helovīna dienas ballīte

Helovīna dienas ballīte

Atbalsts kompetenču pieejā balstītās aktivitātes. 5.klases ekskursija pa Aknīsti

“Es – krāsa – punktiņš” Mandalu punktošanas nodarbība ar brīvmākslinieci Ingu Āriņu

Ziemeļvalstu literatūras nedēļas pasākums

Kahoot viktorīna par Latviju

Jaunāko PII grupu iepazīšanās ar bibliotēku

Mākslas skolas audzēknes Elizabetes Elijas Buiķes kaķu masku un zīmējumu izstāde

Floristikas pulciņa darbu izstāde

Dokumenta sagatavošanā piedalījās:

- 1. Velga Buiķe (Darbs ar bērniem un jauniešiem)*
- 2. Līga Jaujence (Novadpētniecības darbs)*
- 3. Inga Elksne*